

HRVATSKI VOJNIK



Broj 136. Godina IV. 18. svibnja 2007.

www.hrvatski-vojnik.hr

BESPLATNI PRIMJERAK



PRINTED IN CROATIA
ISSN 1330 - 500X



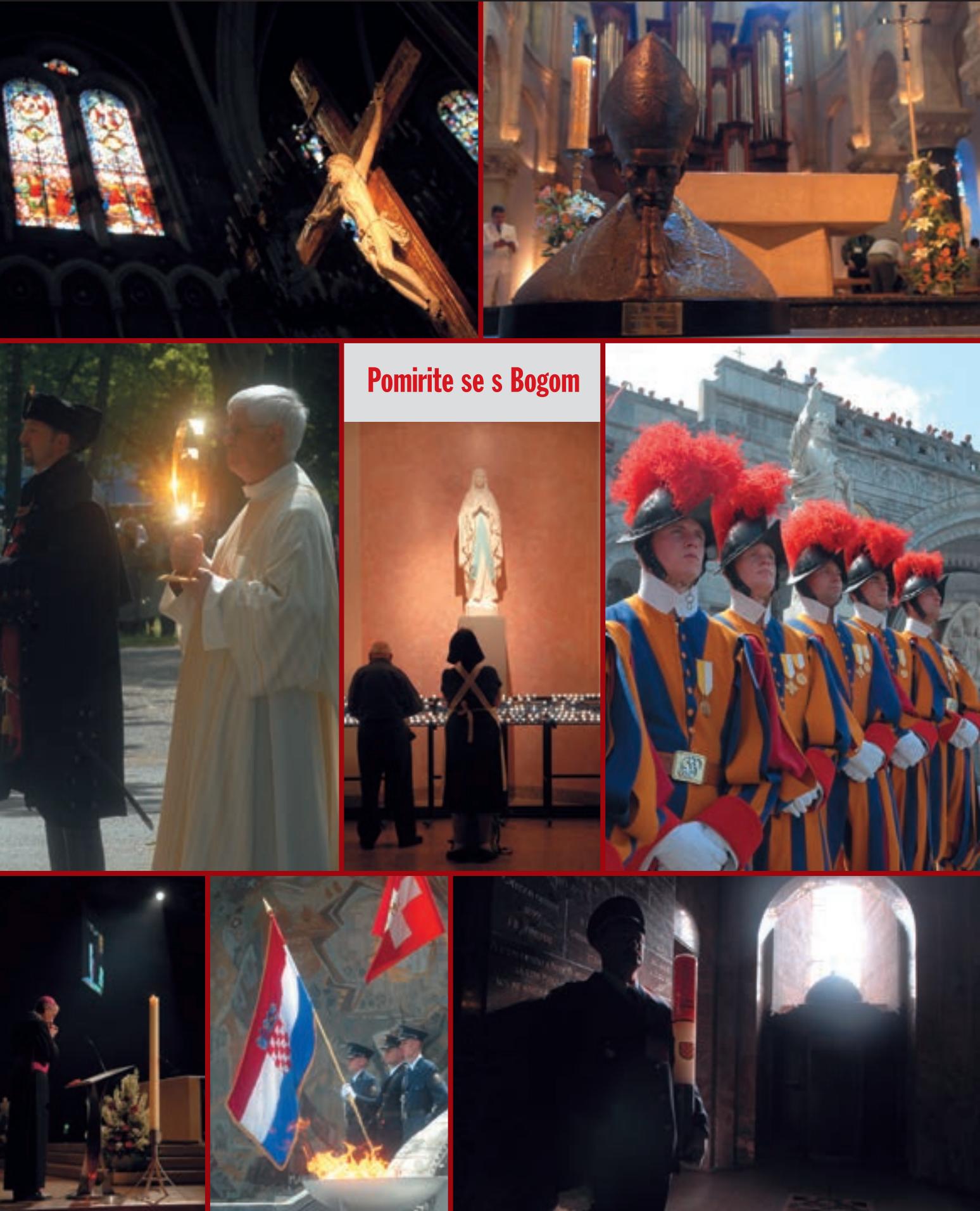
9 771330 500003

€ 2,10•CAD 3,00•AUD 3,30•USA 2,00•CHF 3,50•SLO € 1,79; SIT 4,30•SEK 17,00•NOK 17,00•DKK 15,50•GBP 1,30



49. međunarodno i 15. hrvatsko vojno hodočašće u Lourdes

Pomirite se s Bogom



Pomirite se s Bogom

TJEDNIK MINISTARSTVA OBRANE

HRVATSKI VOJNIK

Nakladnik:

MINISTARSTVO OBRANE REPUBLIKE HRVATSKE

Glavni urednik: Željko Stipanović
(zeljko.stipanovic@morp.hr)Zamjenica glavnog urednika: Vesna Pintarić
(vpintar@morp.hr)Zamjenik glavnog urednika za Internet:
Toma Vlašić (toma.vlasic@morp.hr)Izvršni urednik: Mario Galić
(mario.galic@morp.hr)Urednici i novinari: Marija Alvir,
(marija.alvir@morp.hr), Leida Parlov,

Domagoj Vlahović

Urednik fotografije: Tomislav Brandt

Fotografi: Davor Kirin, Dubravko Kovač

Grafička redakcija: Zvonimir Frank (urednik)
(zvonimir.frank@zg.htnet.hr), Ante Perković,

Predrag Belušić, Damir Bebek

Webmaster: Drago Kelemen (dragok@morp.hr)

Prijevod: Jasmina Pešek

Tajnica redakcije: Mila Badrić-Gelo

tel: 3784-937

Lektori: Gordana Jelavić, Jasenka Pešak

Marketing i financije: Igor Vitanović

tel: 3786-348;

fax: 3784-322

Preplata:

Inozemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb

(za: Služba za odnose s javnošću i informiranje), devizni račun u Zagrebačkoj banci 30101-620-2500-3281060.

Tuzemstvo: u korist: TISAK trgovacko d.d., Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb, (za:

Služba za odnose s javnošću i informiranje), žiroračun 2360000-1101321302 poziv na broj 165, cijena 280,00 kn godišnje, Molimo pretplatnike da nakon uplate kopiju uplatnice pošalju na adresu TISAK trgovacko d.d.

Slavonska avenija 2, 10 000 Zagreb.

Tiskar:

Tiskara Varteks d.o.o.,
Zagrebačka 94, 42000 Varaždin

Naslov uredništva:

MORH

Služba za odnose s javnošću i informiranje, p.p.
252, 10002 Zagreb, Republika Hrvatska<http://www.hrvatski-vojnik.hr>

E-mail: hrvojnik@morp.hr

Naklada: 6000 primjeraka

U članstvu Europskog udruženja vojnih novinara
(EMPA)Rukopise, fotografije i ostali materijal ne vraćamo.
Copyright HRVATSKI VOJNIK, 2007.Novinarski prilozi objavljeni u Hrvatskom vojniku nisu
službeni stav Ministarstva obrane RH

IZ SADRŽAJA



49. medunarodno i 15. hrvatsko vojno hodočašće u Lourdes

"Danas se vojnika poziva da radi na prevenciji sukoba, što dodatno oplemenjuje njegov poziv. Nasuprot trenucima nasilja i stvaranju napetosti, miru treba služiti srcima koja su oplemenjena Božjom ljubavlju"...

Strana 4

Predsjednik Vlade RH Ivo Sanader posjetio ZZIO

"Da smo 1991. bili u NATO-u, nitko se ne bi usudio ni poprijeko pogledati Hrvatsku", rekao je premijer Sanader, te podsjetio da NATO nije samo vojni savez, nego savez nacija koji dijele iste slobodarske vrijednosti: slobodu, demokraciju, mir, vladavinu prava i socijalno-tržišno gospodarstvo



Strana 7



Damir Trut, predsjednik Organizacionog odbora i direktor međunarodne vježbe zaštite i spašavanja IDASSA 2007

IDASSA 2007 je u mnogočemu specifična vježba. Scenarij kombinira prirodnu katastrofu s posljedicama terorističkog napada...

Strana 10

TCG Heybeliada-nova korveta turske ratne mornarice

Mnoge svjetske mornarice okrenule su se razvoju gabaritno manjih multifunkcionalnih brodova klase korvete koji će moći uđovoljiti strogim zahtjevima litoralnog ratovanja. Švedska i njemačka vojna brodogradnja svojim su projektima korveta klase Visby i Braunschweig nametnuli vrlo visoke kriterije...



Strana 22

Naslovnicu snimio Tomislav BRANDT



49. međunarodno i 15. hrvatsko vojno hodočašće u Lourdes

Pomirite se s Bogom

“Danas se vojnika poziva da radi na prevenciji sukoba, što dodatno oplemenjuje nje-gov poziv. Nasuprot trenucima nasilja i stvaranju napetosti, miru treba služiti srcima koja su oplemenjena Božjom ljubavlju. Tako će vojnici postati kreatori mira i pomire-nja tamo gdje su pozvani služiti svojoj braći. Povjeravajući se zaštiti Naše Gospe od Lourdesa - svim vjernicima, naročito bolesnicima koji su na liječenju u bolnicama Notre-Dame des Armees, Sveti Otac punim srcem daje apostolski blagoslov”

Napisao i snimio: Tomislav BRANDT



Francuski vojni biskup Le Gal tijekom odavanja počasti na Trgu Peyramale

Tijekom 49. vojnog ho-dočašća u Lourdes, koje se ove godine održalo od 8. do 15. svibnja pod slo-ganom „Pomirite se s Bo-gom“, sudjelovalo je 38 zemalja s ukupno 15 000 su-dionika. Iz Hrvatske je u 38 autobusa u Marijino svetište stigao rekordan broj hodočas-nika, njih 1830, od čega su civilni činili desetak posto. Hrvatske hodočasnike pre-vodjene vojnim ordinarijem mons. Jurajem Jezerincem, generalnim vikarom Vojnog

ordinarijata mons. Josipom Šantićem, biskupskim vikarom za pastoral fra Ivanom Nimcem, te 25 vojno-redarst-venih kapelana, predstavljali su voj-nici, policijaci, vatrogasci, povjesne postrojbe, branitelji, invalidi Domo-vinskog rata kao i hrvatski hodočasni-ci iz nekoliko njemačkih, australskih i francuskih župa.

Dar premijera Sanadera i Vojnog ordinarijata lurdskom gradonačelniku

Službeno hrvatsko izaslanstvo pred-stavljali su potpredsjednica Vlade RH i ministrica obitelji, branitelja i među-generacijske solidarnosti Jadranka

Potpredsjednica Vlade Jadranka Kosor

Na ovom hodočašću sudjeluje 70 branitelja koji su došli u Lourdes u organizaciji ministarstva branitelja. Posebna mi je čast bila što sam u ime premijera Sanadera imala priliku predati bistu Blaženoga kardinala Alojzija Stepinca gradonačelniku Lourdesa, što je znak medusobnog poštovanja, a posebno poštovanja prema gradu Lourdesu s kojim su Hrvati vezani čvrstim vjerničkim veza-ma. Već se rade pripreme za 50. vojno hodočašće koje će se održati sljedeće godine, a ja ću posebnu pozornost posvetiti tome da na tom hodočašću bude više hrvatskih obitelji i branitelja.

Jezerinac koji je u prigodnoj homiliji među ostalim istaknuo: "Poznato je da se Francuska ističe posebnom pobožnošću prema Majci Božjoj, poglavito u Lourdesu. Štovanje Gospe Lurdske duboko je ukorijenjeno i u Hrvatskoj, tako da se može reći kako postoji duboka povezanost Francuske i Hrvatske upravo preko Marije. Tu veliku povezanost dugujemo i Blaženom kardinalu Alojziju Stepincu. Kad su došla teška vremena, Blaženik je 1954. godine Hrvatsku stavio pod zaštitu Majke Božje u Biskupiji kod Knina, a i kao zatočenik u Krašiću nastojao je širiti Marijinu slavu pobožnošću i propovijedanjem".

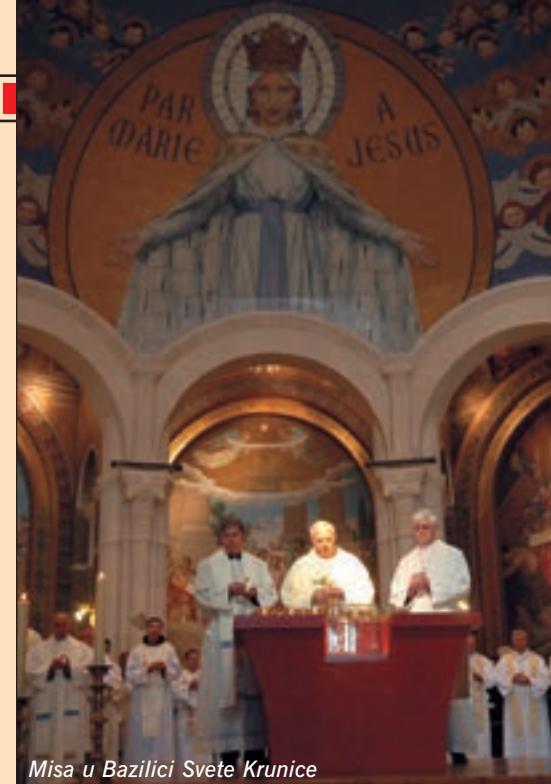
Na kraju, biskup Jezerinac pozvao je potpredsjednicu hrvatske Vlade Jadranku Kosor da prigodom 15. jubilarne vojno-redarstvenog hodočašća gradonačelniku Lourdesa Jean-Pierre Artiganave uruči bistu Blaženog Alojzija Stepinca, autora Ante Jurkića. To brončano poprsje, simbol bo-

Kosor, ministar obrane Berislav Rončević, ministar unutarnjih poslova Ivica Kirin, državni tajnik ministarstva branitelja Tomislav Ivić, pomoćnik ministre branitelja Zoran Komar, zapovjednik hodočašća Ante Urlić i njegov zamjenik brigadni general Slaven Zdilar.

U župnoj crkvi sv. Bernardice euharistijsku službu predvodio je vojni biskup Juraj

povezati grad Lourdes i Zagreb, a time i Hrvatsku i Francusku te privoljeti i potpori Francuske Hrvatskoj na njezinom putu prema EU-u i NATO-u. Gradonačelnik Lourdesa Jean-Pierre Artiganave, veliki poznavatelj rada i života kardinala Stepinca i veliki prijatelj Hrvatske, zahvalio je Jadranki Kosor i rekao kako će bista kardinala Stepinca dobiti istaknuto mjesto u gradu Lourdesu.

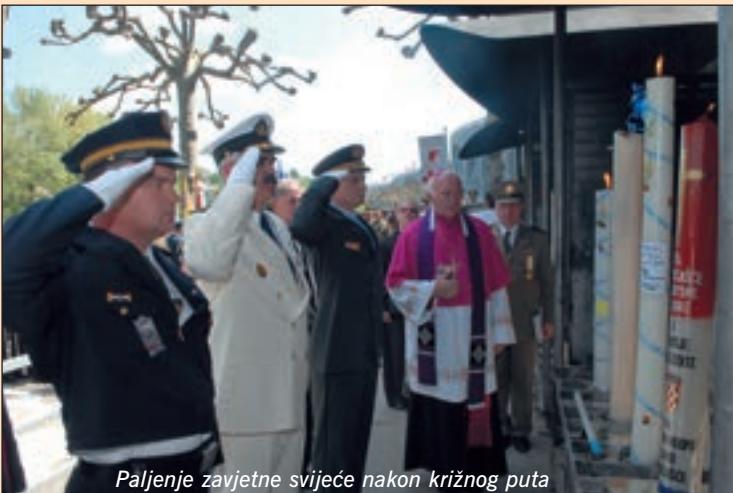
HODOČAŠĆE



Misa u Bazilici Svetе Krunice

Vojni biskup Juraj Jezerinac

U Lourdesu se hrvatski jezik govori ravnopravno s engleskim, njemačkim, francuskim... Dosad nijedna zemlja koja nije članica NATO saveza nije bila suorganizatorica hodočašća i mi smo prvi kojima se to dogodilo. Blaženi kardinal Alojzije Stepinac bio je veliki promotor Gospe Lurdske i njegova bista sigurno će dobiti počasno mjesto gdje će se moći okupljati Hrvati.



Paljenje zavjetne svijeće nakon križnog puta

goljublja i domoljublja, dar je hrvatskog premijera dr. Ive Sanadera i Vojnog ordinarijata. Ideja da se bista postavi u Lourdes potekla je od Vojnog ordinarijata prilikom 15. vojnog hodočašća Hrvatske vojske i policije. Želja je bila svjetu pokazati čovjeka koji je imao hrabrosti za vrijeme totalitarnih režima XX. stoljeća ustati u obranu prava čovjeka i njegove slobode. Bilo je to potrebno učiniti upravo u Francuskoj, odakle su potekle misli o slobodi čovjeka. Predajući poprsje, Jadranka Kosor je istaknula povezanost kardinala Stepinca i Francuske i dodala kako će ova bista još više

Hrvatska predvodnik procesije s Presvetim Oltarskim Sakramentom

Ove godine Hrvatska je prvi put u potpunosti izradiла cijeli program procesije s Presvetim Oltarskim Sakramentom, vodila probe, razradila protokol (mogli smo birati koje ćemo zemlje uključiti u procesiju i dati im razne zadaće), organizala već uobičajeno za hrvatske hodočasnike i dostonstveno provela procesiju. Procesiju je kao domaćin ovom hodočašću predvodio francuski vojni biskup Patrick Le Gal u asistenciji mons. Josipa Šantića i vojnog kapelana Vlade Mandure. Procesija je nosila poruku "Pomiriti se s Bogom radi pomirenja sa čovjekom", pa se na taj način uključila u moto ovogodišnjeg hodočašća. Uočljiva je bila hrvatska prisutnost, a naši hodočasnici su s ponosom slušali hrvatski

jezik koji se govorio ravnopravno s ostalim svjetskim jezicima. U procesiji je sudjelovalo i 460 bolesnika-invalida, koji su primili poseban blagoslov od biskupa čime se pokazuje briga Crkve za one koji su joj najbliži - po patnji. Posebni doprinos dala je Klapa sv. Jurja koja je na

Predaja biste Blaženog kardinala Alojzija Stepinca gradonačelniku Lourdesa



**Zapovjednik hodočašća komodor Ante Urlić**

Hrvatski vojnici i policajci rade častan posao i dolaskom u Lourdes traže duhovnu obnovu kako bi dobili novu snagu za časno obavljanje svojeg posla. Pobjednička Hrvatska vojska i policija djeca su i baštinici Marije i Marijanskih svetišta koju posebno štujemo već 14 stoljeća.

som smo gledali mnoštvo hrvatskih hodočasnika ove godine, gotovo jednakao kao što smo bili ponosni kad je malobrojna skupina prvi put, s prvih crta bojišta došla na to mjesto. Pokazali smo svijetu i na taj način da su Hrvati uljuđen narod, da smo vjerni Crkvi i Majci Božjoj. Potvrdili smo davno obećanje koje su naši preci dali Papi, da nećemo po-

sezati za tuđom zemljom, ali da ćemo svoju zemlju braniti dok nam živo srce bije... Svake smo godine svojim dostojanstvenim vjerničkim držanjem bili sve dojmljiviji i stoga nam je organi-

Ministar obrane Berislav Rončević

Sjećam se 1993. godine kad su hrvatsko izaslanstvo koje je došlo u Lourdes činila 24 vojnika hodočasnika koja su stigla s prvi crta bojišta moliti Blaženu Djericu za mir u zemlji. Današnja vojska i policija imaju drugičiju ulogu nego prije 15 godina, a to je uz duhovnu obnovu i prezentacija Hrvatske na putu prema EU-u i NATO-u. Pri dolasku u Lourdes trebamo se prisjetiti svih branitelja i invalida koji su zasluzni za obranu zemlje. Ministarstvo obrane svake godine pomaže u organizaciji hodočašća u Lourdes, posebice invalidima Domovinskog rata. Ovo hodočašće dokaz je da je Hrvatska dio Europe, što smo i pokazali uzorno zastupajući svoju zemlju.

vrlo meditativan način pjevala pjesme i tako pridonijela ozračju procesije.

Internacionalna liturgijska služba i ove je godina bila okosnicom vojnog hodočašća, a okupila je nekoliko desetaka biskupa, stotine svećenika i tisuće vojnika vjernika koji su svatko na svom jeziku, ali u jedinstvu Crkve, molili za goruće potrebe cijelog svijeta. Na primanju koje je održano na kraju hodočašća biskup Jezerinac je zahvalio prisutnima i istaknuo: „Neka ovo druženje bude mali doprinos Hrvatske za jedan bolji svijet, svijet mira i svijet ljubavi. Prije 149 godina pojавilo se svjetlo u Lourdesu ukazanjem Blažene Djevice Marije Bernardici. To nas svjetlo i danas vodi. Tim svjetлом želimo obogatiti Europu i svijet“. Na kraju je biskup Jezerinac rekao kako je Hrvatskoj bila velika radost što smo prvi put bili organizatori procesije s Presvetim i zahvalio svima koji su pridonijeli tome da procesija svakom hodočasniku donese trajne duhovne plodove.

Prije povratka svojim domovima prisjetili smo se još jednom svih naših hodočašća Majci Božjoj Lurdskoj. S pono-



Procesija s Presvetim Oltarskim Sakramentom

Generalni vikar mons. Josip Šantić

Od sada je u Lourdesu jedan naš veliki zagovornik Blaženi Alojzije Stepinac koji čini čuda i danas, a dokaz tome je što je ideju o tome prihvatio i gradonačelnik Lourdesa Jean-Pierre Artiganave, koji je tako potresno govorio o svom iskustvu s Blaženim Alojzijem Stepincom. Prije 15 godina hodočasnici su u Lourdes dolazili s prve crte, a danas Hrvatska vojska korača zajedno s drugim vojskama i stoji ponosno i ravnopravno u postroju s drugim vojnicima.

zator svake godine i dodjeljivao sve više organizacijskih zadata. Ne možemo zaključiti tekst a da na poseban način ne zahvalimo našem duhovnom vodstvu, neumornim i brižnim biskupu Jurju Jezerincu i mons. Josipu Šantiću, kao i svim našim vojnim kapelanim. Zahvaljujemo i Odjelu za potporu Vojnog ordinarijata koji već petnaest godina brine o tome da organizacija hodočašća protekne bez i najmanje teškoće. Zbog svih njih u Lourdesu smo se uvijek osjećali kao kod kuće, a mnogi od nas vraćali se i nekoliko puta. ■

Zajednička procesija sa svijećama

Predsjednik Vlade RH Ivo Sanader posjetio ZZIO

Otporom agresiji svijetu smo pokazali naše ciljeve



Premijer s polaznicima Ratne škole

"Da smo 1991. bili u NATO-u, nitko se ne bi usudio ni poprijeko pogledati Hrvatsku", rekao je premijer Sanader, te podsjetio da NATO nije samo vojni savez, nego savez nacija koji dijele iste slobodarske vrijednosti: slobodu, demokraciju, mir, vladavinu prava i socijalno-tržišno gospodarstvo

— Domagoj VLAHOVIĆ, snimio Davor KIRIN —

Zagrebačku vojarnu "Petar Zrinski" u kojoj su smještene najvažnije ustrojbine cjeline ZZIO-a 15. svibnja posjetio je predsjednik hrvatske Vlade Ivo Sanader i tom prigodom dјelatnicima i polaznicima vojnih škola održao predavanje na temu "Aktualno stanje i perspektive razvoja RH".

Kao domaćin, general bojnik Mirko Šundov je premijeru iznio kratku povijest hrvatskog vojnog školovanja, njegov budući razvoj kao i aktualni trenutak. Izrazio je želju da "posjeti i predavanja predsjednika Vlade RH postanu tradicionalni". General Lucić izrazio je uvjerenje da će predavanje dati "osnovne smjernice dalnjeg rada OSRH koji je sastavni dio ukupnog razvoja RH u postizanju os-

RH u NATO. Dr. Sanader je prije svega istaknuo kako će pozivnica koju očekujemo sljedeće godine u Bukureštu biti "rezultat svih godina hrvatske samostalnosti", dakle, dio kontinuiranog procesa koji je započeo početkom 90-ih, kad je Hrvatska jasnim opredjeljenjem za samostalnost i snažnim otporom agresiji cijelom svijetu pokazala koji su joj ciljevi. Zašto u NATO? Upravo zbog teške povijesti, u kojoj smo dali velike žrtve kako bismo sačuvali državu, danas moramo učiniti sve da to izbjegnemo. "Da smo 1991. bili u NATO-u, nitko se ne bi usudio ni poprijeko pogledati Hrvatsku", rekao je premijer. Podsjetio je i da NATO nije samo vojni savez, nego savez nacija koje dijele iste slobodarske vrijednosti: slobodu, demokraciju, mir, vladavinu prava i socijalno-tržišno gospodarstvo.

Osvrnuvši se na istraživanja javnog mišljenja o NATO-u, premijer je rekao kako razumije skeptike i da oni na to imaju pravo, stoga je na državnoj vlasti još veća odgovornost: mora jasno predočiti koji su razlozi ulaska RH u Savez. Svi nesporazumi u elementarnim pitanjima moraju biti otklonjeni, a ta obveza je ponajprije na Vladi RH. U pogledu ulaska Hrvatske u EU, Hrvatska svakako mora biti tamo gdje se odlučuje o Europi, "u prošlosti smo često bili pred vratima i čekali odluku". Sanader je Uniju okarakterizirao kao "zemlje koje zajednički promišljaju budućnost Europe, koja mora biti drugačija od prošlosti, prožete krvlju, ratovima, genocidom, ubijanjima i tragedijama". Neutralnu Švicarsku je nazvao "iznimkom koja potvrđuje pravilo", dodavši da "ni u jednoj zemlji koja je ušla u EU građani ne žive lošije". Neće biti rasprodaje Hrvatske, kao ni gubljenja nacionalnog identiteta, rekao je predsjednik Vlade, uz opasku da su strahovi normalni i očekivani, što je i logično za zemlju koja se tek nedavno osamostalila. Sanader je govorio i o regionalnim aspektima hrvatske vanjske politike, o BiH, Kosovu i Srbiji, gdje Hrvatska pokazuje da "ne brine samo o sebi, nego joj je stalo i do stabilnosti susjednih zemalja kao i njihovog prosperiteta". Od pitanja postavljenih nakon predavanja istaknut ćemo ono koje se odnosilo na poboljšanje primanja dјelatnika OSRH. Sanader je rekao da će dio rješenja biti u proračunu za 2008. godinu, a pozitivno će svakako biti povećanje proračuna za obranu, koji bi u dogоворu s NATO-om do 2010. godine trebao dosegnuti 2%.

Nakon predavanja u ime ZZIO-a general Šundov je premijeru uručio prigodan dar, a preostalo vrijeme Sanader je iskoristio za obilazak Ratne škole "Ban Josip Jelačić". ■



■ General Šundov uručio je premijeru prigodan dar

novnih ciljeva, ulaska u EU i NATO". Podsjetio je i na velik napor koji su OSRH reformskim procesima učinile u posljednje četiri godine. Ministar Rončević je također govorio o obrazovnom sustavu MORH-a i OSRH, uz opasaku da je on kvalitetan, ali uz stalnu težnju prema poboljšanjima. Predstojecim reformama "OSRH će dobiti općeprihvatljiv, polivalentan model civilno-vojne izobrazbe", koji će jamčiti da će dјelatnici, po završetku vojničke karijere, biti jednako korisni zaposlenici u civilnom društvu. Ministar je istaknuo i da je "ono na čemu svi u sustavu moramo poraditi stvaranje uvjeta da OSRH postanu jasno prepoznatljiv, poželjan poslodavac za mlade ljudе koji se u takvom sustavu žele profesionalno dokazivati".

Predavanje premijera "Aktualno stanje i perspektive razvoja RH" bilo je posvećeno pitanjima vezanim za ulazak

Izaslanstvo MORH-ove Službe za odnose s javnošću u posjetu istovjetnoj slovenskoj službi

Mnoštvo sličnosti u rješenjima ali i teškoćama

Izaslanstvo Službe za odnose s javnošću i informiranje u sastavu brigadir Petar Čavar, bojnik Dinko Čutura, Darko Martinović i Toma Vlašić posjetilo je 9. i 10. svibnja Službu za odnose s javnošću Ministarstva obrane Republike Slovenije.

U pratnji izaslanstva bio je i vojni izaslanik Republike Hrvatske u Republici Sloveniji brigadir Zoran Piličić.

Tijekom posjeta hrvatsko je izaslanstvo posjetilo nekoliko službi koje se bave odnosima s javnošću i imalo priliku razmjeniti iskustva sa slovenskim kolegama. Posjet je počeo razgovorima u Službi za odnose s javnošću. Voditelj Službe Aleš Sila upoznao je hrvatsko izaslanstvo s ustrojem i zadaćama Službe te s planovima za buduće djelovanje. U Ministarstvu obrane Slovenije Služba za odnose s javnošću odvojena je od Službe za publicistiku i nisu u istoj ustrojbenoj cjelini kao kod nas. U odnosiма s javnošću slovenskog ministarstva je sedam djelatnika, a radi iste poslove kao i Odjel informiranja u MORH-u. U razgovorima je uočena velika podudarnost u dnevnoj izvedbi zadaća. Osim Službe, odnosima s javnošću se bavi i osobni savjetnik ministra za odnose s javnošću.

Služba je odgovorna za izradu i održavanje internetske stranice Ministarstva obrane koja je na adresi www.mors.si. Jedna od zanimljivih novina na njihovoј internetskoj stranici je objavljivanje važnih izjava i konferencija za medije u audioobliku u .mp3 formatu. Dio poslova ugovara se i s vanjskim dobavljačima, primjerice pregled tiska se kupuje od komercijalne agencije i više se ne radi unutar Službe. Služba je odgovorna i za izradu i održavanje internet stranice Ministarstva obrane Republike Slovenije. Slovensko Minis-

tarstvo ima tridesetak samostalnih ustrojbenih cjelina, mnoge su imale stranice na intranetu koje su same dizajnirale, pa je vladalo koncepcijsko šarenilo. Nedavno su stranice ujednačene dizajnom i konceptom u jedinstvenu strukturu, pa je korisnicima jednostavnije snalaženje. Temeljna je ideja da svi djelatnici mogu na intranetu pronaći informacije važne za rad.

Posao informiranja i stvaranja pozitivne slike u javnosti obavljaju vrlo

s tijekom kampanje i specifičnostima s kojima su se susretali te na koje su ih sve načine prevladavali.

Nakraj su posjetili 1. brigadu Slovenske vojske, postrojbu koja je na neki način pokazna jer je većina njezinog časničkog kadra završila odgovarajuću izobrazbu u SAD-u i u potpunosti primjenjuje sve NATO-ove standarde koji se postavljaju pred takav tip brigade. Naime, riječ je o brigadi koja je predviđena za mirovne misije i u trenutku posjeta hrvatskog izaslanstva njihova je vojarna "Franc Rozman Stane" bila poluprazna jer je cijela bojna raspoređena na Kosovo. Od oko 720 vojnika Slovenske vojske koji su trenutačno raspoređeni u misije izvan Slovenije njih 591 je iz sastava 1. brigade.

S tim podacima, organizacijom i aktivnostima brigade goste iz Hrvatske upoznao je zapovjednik brigade brigadir Anton Tunja.

Završnu je prezentaciju imao bojnik Marko

Prvinšek, pomoćnik za odnose s javnošću Glavnog stožera Slovenske vojske koji je izaslanstvo upoznao s organizacijom odnosa s javnošću u Slovenskoj vojsci. U razgovoru nakon prezentacije slovenska i hrvatska strana su konstatirale kako postoji mnoštvo sličnosti u sustavnim rješenjima, ali i sličnosti u teškoćama koje sejavljaju u organizaciji i dnevnoj provedbi odnosa s javnošću. Ova je godina značajna za odnose s javnošću Slovenske vojske i po tome što je uz bojnu koja je otišla na Kosovo prvi put otišao i časnik za odnose s javnošću kako bi se što bolje upoznao javnost sa životom i radom vojnika u misiji.

Hrvatsko izaslanstvo je posjetilo i Veleposlanstvo RH u Republici Sloveniji gdje ih je primio veleposlanik dr. sc. Mario Nobilo.

Toma VLAŠIĆ



■ Hrvatsko izaslanstvo sa slovenskim kolegama

kvalitetno, a najbolji je dokaz tome da je na rang-listama institucija kojima slovenska javnost najviše vjeruje Slovenska vojska redovito plasirana među prve tri.

Hrvatsko izaslanstvo posjetilo je i Službu za publicistiku, a njezin pandan u Hrvatskoj je Odjel HVG-a. Oni rade isti posao, izdaju dvotjednik Slovenska vojska (tiska se u 11 000 primjeraka), ali imaju i mali TV studio i tri snimatelja koji rade dokumentarne i edukativne videomaterijale. S radom i djelovanjem Službe za publicistiku goste je upoznala voditeljica Službe Mirjana Kovačić.

Drugi je dan počeo posjetom Uredu vlade za komunikacije, a tema je bila prenošenje slovenskih iskustava iz informativne kampanje prije provedbe referendumu o pristupanju NATO-u. Hrvatsko je izaslanstvo primio šef Ureda Gregor Krajc i upoznao ga

Kako se financira Savez?

NATO je međuvladina organizacija čiji članovi daju sredstva potrebna za svakodnevno djelovanje. Mali je broj aktivnosti koje NATO izravno financira, prema dogovorenoj formuli o podjeli troškova u skladu s mogućnostima zemlje članice

Dražen JONJIĆ

Pošto NATO ima ograničen broj stalnih zapovjedništava i male stalne snage, velik dio doprinosa svake članice financiranju Saveza zapravo neizravno dolazi preko troškova nacionalnih oružanih snaga. Financijska sredstva državnih proračuna već su usmjereni u obrambeni proračun, a tek njihovim usmjeravanjem posredno se koriste za djelovanje Saveza. Doprinos svake zemlje počinje nastojanjem postizanja interoperabilnosti sa snagama saveznica kako bi mogli djelovati u multinacionalnim operacijama. Vodeći se temeljnim načelom da svaka zemlja članica sama plaća aktivnosti u kojima sudjeluje u skladu sa svojim mogućnostima, treba reći kako je i raspoređivanje, primjerice, dobrovoljno ponuđenih snaga isključivo nacionalna odgovornost.

Uz nekoliko iznimaka, NATO ne financira troškove vojnih snaga ili sredstava. Ono što Savez izravno financira su aktivnosti usmjerene zajedničkim potrebama, poput protuzračne obrane, sustave zapovijedanja i nadzora te određenih komunikacijskih sustava - sve one aktivnosti koje se ne mogu dodijeliti pojedinoj državi članici. Prema već spomenutoj formuli, svaka zemlja članica participira u financiranju tih zajedničkih aktivnosti. Ti doprinosi predstavljaju mali postotak svekolikog nacionalnog obrambenog proračuna. Posebno treba istaknuti pravilo da zemlja financira samo one aktivnosti strukture u kojima sudjeluje.

Određeni projekti od zajedničkog interesa također mogu biti zajednički i financirani, a njima NATO pruža politički i financijski nadzor u

skladu s dogovorenim zahtjevima i prioritetima. Uobičajeno je da se za velike projekte utemeljuju organizacije za upravljanje i agencije za primjenu tih projekata.

Zajednički financirani projekti

Ipak, treba stalno isticati kako je većina financijskih sredstava nacionalna. Planirana sredstva u in-

Ono što Savez izravno financira su aktivnosti usmjerene zajedničkim potrebama, poput protuzračne obrane, sustave zapovijedanja i nadzora te određenih komunikacijskih sustava - sve one aktivnosti koje se ne mogu dodijeliti pojedinoj državi članici. Prema već spomenutoj formuli, svaka zemlja članica participira u financiranju tih zajedničkih aktivnosti. Ti doprinosi predstavljaju mali postotak svekolikog nacionalnog obrambenog proračuna. Posebno treba istaknuti pravilo da zemlja financira samo one aktivnosti strukture u kojima sudjeluje

gerenciji Saveza trebaju osigurati NATO-u potrebne sposobnosti. Ta sredstva usmjeravaju se na elemente koji su združeni u zajedničkom financiranju. U slučaju pojave nekih novih troškova, zainteresirane zemlje analiziraju može li se na konkretnu aktivnost primijeniti načelo zajedničkog financiranja ili ne.

Struktura zajedničkog financiranja je raznovrsna i decentralizirana, a kriteriji za zajedničko financiranje neprekidno se revidiraju kako bi se brzo i djelotvorno odgovorilo određenim kriznim situacijama i donjela jasna odluka je li određena aktivnost za međunarodni ili nacionalni proračun. Načelo zajedničkog financiranja utemeljeno je na konzensusu i predstavlja temelj djelovanja Sjevernoatlantskog saveza.

Glavni dogovori o zajedničkom financiranju usmjereni su na civilni i vojni proračun NATO-a te NATO-ov Program za sigurnosna ulaganja.

Civilni proračun NATO-a osigurava fondove za troškove zaposlenika, operativne troškove te kapitalne i programske troškove potrebne za ostvarivanje glavnih i potpornih ciljeva kako bi se osigurala učinkovita politika, planiranje i sredstva kao potpora operacijama NATO-a unutar ili izvan sjevernoatlantskog prostora. Civilni proračun financiraju ministarstva vanjskih poslova svake od države članica, a nadgleda ga Odbor za civilni proračun.

Vojni proračun pokriva operativne troškove i troškove održavanja međunarodne vojne strukture. Njega ponajprije financiraju ministarstva obrane svake od države članica, a nadgleda ga Odbor za vojni proračun.

NATO-ovim Programom za sigurnosna ulaganja pokrivaju se veća ulaganja u infrastrukturu, zapovijedanje i nadzor potrebna za pružanje potpore strateškim zapovjedništvima koja su izvan nacionalnih opsega država članica. Taj program financiraju ministarstva obrana zemalja članica, a nadzire ga Odbor za infrastrukturu. ■

Damir Trut, predsjednik Organizacijskog odbora i direktor međunarodne vježbe zaštite i spašavanja IDASSA 2007

Provjera usklađenosti i uvježbavanje NATO standarda u katastrofama

IDASSA 2007 je u mnogočemu specifična vježba. Scenarij kombinira prirodnu katastrofu s posljedicama terorističkog napada. Lokacije na kojima će se vježba provoditi otvaraju mogućnosti za sudjelovanje timova raznih specijalnosti. Jedan od ciljeva vježbe je provjera i uvježbavanje NATO standarda za potporu zemlje domaćina civilnim i vojnim elementima za reagiranje u katastrofama te provjera usklađenosti opreme i komunikacijskih procedura, kao i uvježbavanje informiranja javnosti za vrijeme katastrofa



Leida PARLOV, snimio Tomislav BRANDT

Međunarodna vježba zaštite i spašavanja IDASSA 2007 koja će se od 21. do 24. svibnja održavati na području Zadarske županije najveća je vježba koju je do sada Republika Hrvatska organizirala zajedno s civilnim strukturama NATO-a i PzM-a. Riječ je ponajprije o civilnoj vježbi, a nositelj organizacije u ime RH je Državna uprava za zaštitu i spašavanje.

IDASSA će se provoditi na pet lokacija, a prema najavama u njoj će sudjelovati više od 1100 sudionika iz 41 zemlje. Zadača predsjednika Organizacijskog odbora i direktora vježbe pripala je zamjeniku ravnatelja DUZS-a Damiru Trutu, što i ne čudi s obzirom na njegovu stručnost i bogato međunarodno iskustvo. Trut je član brojnih komisija i radnih skupina za suradnju RH s NATO savezom, a među ostalim je i predstavnik naše zemlje u višem NATO-ovu odboru za civilno planiranje za katastrofe te u odboru glavnih direktora civilnih zaštita u EU-u.

Uz što je tematski vezana vježba IDASSA 2007 i na kojim će se lokacijama provoditi?

U vježbi će se, u skladu sa scenarijem koji predviđa ispitivanje i provjeravanje širokog spektra aktivnosti, pokazati reagiranje i zajedničko djelovanje timova u slučaju prirodne katastrofe (potresa) i postupanje u slučaju terorističkog napada biološkim agensom. Riječ je o izrazito složenoj vježbi koja će se provoditi na pet lokacija u Zadarskoj županiji. U Biogradu će biti kamp za smještaj ugroženog stanovništva, na Bokanjcu će se provoditi aktivnosti traganja i spašavanja ispod ruševina, u Zračnoj luci Zadar sudionici vježbe suočit će se s otmicom aviona i terorističkom prijetnjom uporabe biološkog agensa. U industrijskoj

luci Gaženica prikazat će se potraga i spašavanje na moru, te zagađenje mora, detekcija i dekontaminacija a na željezničkoj postaji Bibinje postupanje u slučaju željezničke nesreće.

Istaknuo bih da IDASSA nije NATO-ova vojna vježba već je ponajprije riječ o civilnoj vježbi. Kad smo prihvaćali organizaciju vježbe, temeljna teza nam je bila pokazati da NATO nije samo vojna organizacija, nego da ima i civilnu komponentu koja može pružiti pomoć u slučaju velikih nesreća i katastrofa.

Što biste izdvojili kao najvažnije ciljeve vježbe?

Nekoliko je ciljeva vježbe IDASSA i to, kako na nacionalnoj tako i na međunarodnoj razini. Glavni cilj svakako je unapređenje i koordinacija zemalja članica NATO-a i PzM-a radi uvježbavanja postojećih procedura nacionalnih civilnih i vojnih struktura te suradnje država u pripravnosti na odgovor i upravljanje u slučaju velikih nesreća i katastrofa. Vježba je dobra prigoda za provjeru pripremljenosti i sposobnosti operativnih snaga zaštite i spašavanje DUZS-a te za provjeru njihove usklađenosti i suradnje s timovima iz drugih država. Napomenuo bih da je tijekom priprema za vježbu DUZS učinila mnogo na poboljšanju u sustavu zaštite i spašavanja te da smo osposobili i opremili dosta timova koji će i nakon vježbe ostati i biti dodatna sigurnost u sustavu zaštite i spašavanja. Inozemni timovi koji dolaze na vježbu imat će priliku provjeriti svoje mogućnosti, od logističke potpore u odlasku i boravku u udaljenoj državi do zajedničkog operativnog rada na terenu. Istaknuo bih da se u vježbi poseban naglasak stavlja na samodostatnost koja je definirana u procedurama me-

dunarodnih operacija zaštite i spašavanja. Jedan od ciljeva vježbe je i provjera i uvježbavajući NATO standarda za potporu domaćina civilnim i vojnim elementima za reagiranje u katastrofama, te provjera usklađenosti opreme i komunikacijskih procedura kao i uvježbavanje informiranja javnosti za vrijeme katastrofa.

Možete li nam nešto više reći o sudionicima vježbe?

Za sudjelovanje na vježbi je prijavljeno 36 timova s 380 sudionika, sedam pasa tragača i 96 vozila iz 20 zemalja i to Austrije, Belgije, Bosne i Hercegovine, Bugarske, Crne Gore, Finske, Gruzije, Kazahstana, Litve, Madžarske, Makedonije, Moldavije, Poljske, Rumunjske, SAD-a, Slovačke, Slovenije, Srbije, Švedske i Ukrajine. Iz Republike Hrvatske u vježbi će sudjelovati 146 sudionika u 17 timova. Uz NATO, na vježbi će biti i predstavnici drugih međunarodnih organizacija UN-OCHA, Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Europu, Vijeće Europe, dok će informatičku potporu pružati PIMS. Ako tome pridodamo i sve koji pružaju logističku potporu te zemlje koje sudjeluju u upravljačkoj strukturi, može se reći da će u vježbi ukupno sudjelovati 1150 sudionika iz 41 zemlje.

Iako je riječ o civilnoj vježbi, neke zemlje će u njoj sudjelovati i s vojnim timovima. Tako se iz Slovačke očekuje dolazak vojnog tima koji ima laboratorij za ispitivanje uzoraka kemijskog ili biološkog agensa. Iz OSRH u vježbi će sudjelovati pripadnici HRM-a i HRZ-a čija je zadaća osigurati brod, zrakoplov, helikopter i ronilački tim. Tim Republike Hrvatske sastoji se od specijalista iz Državne intervencijske postrojbe DUZS koji su raspoređeni po timovima: Interventni ronilački tim, Interventni tim za spašavanje na vodi, Interventni tim za spašavanje iz ruševina (sa psima), Tim za pretragu ruševina, Tim za spašavanje iz dubina i visina, Tim za dekontaminaciju. Zatim su tu vatrogasni timovi iz JVP Rijeka, JVP Split, JVP Zadar, Tim za spašavanje s visina HGSS stanice Zadar i Split.

Timovi organizirani i vođeni Kriznim stožerom Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi: Mobilna kirurška ekipa Klinike za traumatologiju Zagreb, dva tima HMP Doma zdravlja Zadar, Mobilni epidemiološki tim, toksikološki tim i epidemološki tim Zavoda za javno zdravstvo. Veliki tim Hrvatskog Crvenog križa organizirat će cijeli kamp za zbrinjavanje. Iz Ministarstva unutarnjih poslova sudjeluju Tim Specijalne policije iz Zagreba i Tim granične policije iz Zadra. Ne smijemo zaboraviti spomenuti logističku potporu, stručnjake koji se bave smještajem, organizacijom vremena, prehranom, transportom, protokolom, zdravstvenom zaštitom, policijskim osiguranjem, markirante iz vatrogasnih postrojbi, Srednje strukovne škole Biograd, Veleučilišta Velika Gorica Studij kriznog upravljanja. Nadam se da nisam nekoga zaboravio, ali i ovo nabranjanje pokazuje cijelu kompleksnost i raznolikost timova i sposobnosti koje će oni pokazati, kako međunarodno tako i domaćoj javnosti.

S obzirom na to da je riječ o kompleksnoj i zahtjevnoj vježbi s velikim brojem sudionika i lokacija na kojima će se održavati, koliko dugo su trajale pripreme i tko je sve uz DUZS sudjelovalo u organizaciji vježbe?

Ovakav tip vježbi inače se planira oko dvije godine. S preliminarnim razgovorima o održavanju vježbe započeli smo na Međunarodnoj konferenciji o pripravnosti zemalja Jugoistočne Europe za veće nesreće i katastrofe koja se održala u Dubrovniku potkraj ožujka 2006. Od tada je održan niz sastanaka i tri planske konferencije na kojima su se dogovarale sve pojedinosti vježbe. Zanimljivo je da se u pripremnom razdoblju broj zemalja zainteresiranih za sudjelovanje u vježbi neprekidno povećavao.

Nositelj priprema vježbe u ime RH je Državna uprava za zaštitu i spašavanje, a u ime NATO-a Euroatlantski centar za koordinaciju reagiranja u slučaju katastrofe (EADRCC). Uz DUZS suorganizatori vježbe su i ministarstva obrane, unutarnjih poslova, zdravstva i socijalne skrbi, vanjskih poslova i europskih integracija, mora turizma prometa i razvijanja, zaštite okoliša, prostornog uređenje i graditeljstva te Ministarstvo financija - Carinska uprava i Hrvatski Crveni križ. Već smo dobili dosta pohvala za sve što smo dosad učinili u organizaciji vježbe, a nadam se da će tako biti i kad vježba završi.

Što biste izdvojili kao specifičnosti vježbe IDASSA i hoće li se naučene lekcije iz nje implementirati u sustav zaštite i spašavanja?

IDASSA 2007 je u mnogočemu specifična vježba. Scenarij kombinira prirodnu katastrofu s posljedicama terorističkog napada. Lokacije na kojima će se vježba provoditi otvaraju mogućnosti za sudjelovanje timova raznih specijalnosti.

Istaknuo bih i da je vježba IDASSA 2007

realna, a ne demonstracijska. Sudionicima je poznat samo opći scenarij. Ni zapovjednici ni pripadnici timova ne znaju što će se u danom trenutku dogoditi, već trebaju postupati i tražiti rješenja po elementima koje će dobivati, odnosno reagirati onako kako su naučeni i ospozobljeni, a ne kako ih je netko prije toga uvježbao. Detaljni scenarij za sve segmente vježbe ima samo DISTAFF, odnosno zapovjedništvo vježbe koje se sastoji od 36 stručnjaka iz 19 zemalja. Usklađenost snaga koje sudjeluju u vježbi osiguravaju dva zapovjedno-koordinacijska segmenta. To su LEMA (Local Emergency Management Authority) koja je nadležna za sve timove iz zemlje domaćina i OSOCC (On-Site Operations Coordination Center) UN modul koji preuzima koordinativnu ulogu nad svim stranim timovima.

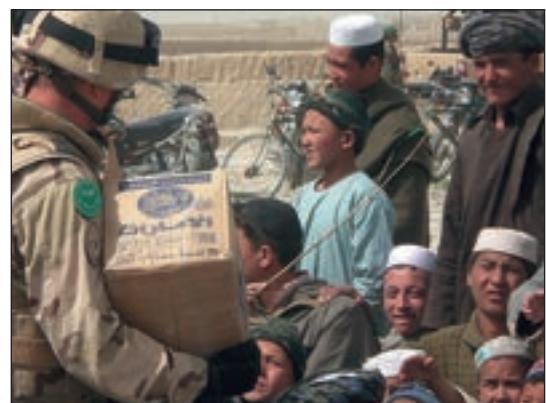
Sve aktivnosti će pratiti Tim za ocjenjivanje vježbe koji se sastoji od 22 stručnjaka iz 11 zemalja i koji će ocjenjivati aktivnosti svih sudionika.

Istaknuo bih da vježba može imati višestruki učinak u dalnjem poboljšanju sustava zaštite i spašavanja u svakoj zemlji sudionici, naravno, ukoliko se prihvate naučene lekcije, a konkretna postignuća i rezultati vježbe primijene i u stvarnim situacijama. ■



Drugi HRV OMLT u misiji ISAF

Medicinsko zbrinjavanje



MEDCAP je jedna od mnogih zadaća u kojima 2. HRV OMLT obučava i usmjerava ANA-u. Naime, riječ je o pružanju pomoći afganistanskom narodu kojemu je onemogućen pristup lijekovima i liječnicima kako zbog siromaštva, tako i zbog udaljenosti liječnika i ambulanti. Zbog toga ISAF brine i o medicinskoj pomoći djeci, starima i nemoćnima

Iz Afganistana Zdravko MILOŠEVIĆ

MEDCAP je izraz koji se rabi kao kratica od Medical Capabilities, što u prijevodu znači medicinsko zbrinjavanje. To je jedna od mnogih zadaća u kojima 2. HRV OMLT obučava i usmjerava ANA-u. Naime, riječ je o pružanju pomoći afganistanskom narodu kojemu je onemogućen pristup lijekovima i liječnicima

ma kako zbog siromaštva, tako i zbog udaljenosti liječnika i ambulanti. Zbog toga ISAF brine i o medicinskoj pomoći djeci, starima i nemoćnima.

Švedski liječnici zbrinjavaju narod, a o njima na putu i za vrijeme liječenja na terenu skrbi Afganistska narodna armija. Kako je došao red i na 3. kandak - bojnu koju obučava 2. HRV OMLT, tako smo i mi sudjelovali u MEDCAP-u usmjeravajući ANA-u u njihovim zadaćama tijekom provedbe te aktivnosti.

U ranim prijepodnevnim satima stigli smo na svoje odredište, udaljeno selo u pokrajini Balkh. ANA-ina zadaća (i naša) bila je uspostaviti granice osiguranja oko sela i objekta gdje će se MEDCAP provoditi, predstaviti se domaćinima, objasniti svoje namjere i pripremiti sve za nesmetano obavljanje pregleda i liječenja. Čekaonica je (posebno za mušku, posebno za žensku populaciju) bila na otvorenom prostoru, ispred objekta pod suncem i prašinom. Pošto im je ANA objasnila redoslijed ulaženja i da ne mogu svi odjednom biti pregledani, ljudi su posjedali po zemlji i svatko je strpljivo čekao svoj red. Istina, ženska je strana bila nešto glasnija i puna raznih pitanja, ali to su poznate situacije na koje treba biti spremni, kao i paziti da liječenje teče istim ritmom bez prekida, da se što kvalitetnije odradi i da se zbrine što više ljudi.

Radilo se do popodnevnih sati i kad je posao završen vojska i mentorji su zahvalili na suradnji i strpljenju pacijentima, a selo je zahvalilo na pruženoj pomoći i skrbi. Nakon predaha i kratkog razgovora sa starješinom sela, konvoj se uputio natrag u bazu.

Ovdje je vrijeme nešto drugčije nego kod nas, pa se vidi kako ječam i raž već dozrijevaju i za tridesetak dana će biti spremni za žetvu. Zalazak sunca, poljane, zelene njive, seljak kako čući sa strane u hladovini, puši lulu i uživa gledajući svoj urod sada su uobičajene slike. Kao slike koje se vide kod kuće potkraj kolovoza.... ■



Podjela vode

Na Crvenoj zemlji završena seleksijska obuka Bojne za specijalna djelovanja

Nove nade BSD-a

Svrha obuke bila je odabrati djelatnike za nastavak karijere u BSD-u, provodila se 43 dana s prosječnim radnim vremenom od 17 do 19 sati dnevno. Od prijavljenih 35 kandidata, svoju zelenu beretku - simbol BSD-a dobio je 21

Napisala i snimila: Andreja DEČAK

Na Crvenoj zemlji u Kninu završena je 4. svibnja seleksijska obuka Bojne za specijalna djelovanja. Svrha obuke bila je odabrati djelatnike za nastavak karijere u BSD-u, i osigurati dostatnu razinu vojnih znanja i visoku razinu psihomotoričke spremnosti polaznika kako bi se nakon prijama u postrojbu mogli uključiti u složene obučne i operativne procese koje provode satnije za specijalna djelovanja.

Obuka se provodila 43 dana s prosječnim radnim vremenom od 17 do 19 sati dnevno, a bila je podijeljena na dvije faze: u pripremnoj fazi težište je bilo na podizanju psihofizičke spremnosti i borilačke vještine, uvod u taktiku - borba, prvu pomoć, vezu, topografiju i paljbene zadaće. Druga, odnosno glavna faza sadržavala je teoriju (spec. postrojbe, spec. operacije vođenje i zapovijedanje), taktiku borbe, paljbene zadaće, topohodnje, MES (minsko-eksplozivna sredstva), poligon prepreka, situacijske vježbe i helikopterski desant.

Od prijavljenih 35 kandidata, svoju zelenu beretku - simbol BSD-a dobio je 21. No, ne treba misliti kako je odustajanje ili neprolaženje nešto začuđujuće. Naime, provedena obuka jedna je od najzahtjevnijih, posebice onim ljudima koji su se s takvim načinom obučavanja prvi put susreli upravo na seleksijskoj obuci. Već i spomenuto radno vrijeme polaznika dovoljno govori o njezinu zahtjevnosti, a kad se uzmu u obzir i svi ostali naporci kojima su kandidati izloženi, jasnim postaje pravilo obučavatelja - svi su pozvani, ali samo rijetki bivaju odabrani. O konkretnim aktivnostima tijekom obuke razgovarali smo s natporučnikom Ivicom Kolobarićem, instruktorom i zapovjednikom. "Na ovoj obuci polaznici prolaze temeljne pješačke vještine. To uključuje mnogo gađanja, rad s eksplozivom, topografiju i taktiku. Radni dan započinje u 6 h, nakon toga je tjelovježba koja uključuje trčanje od 8 do 15 km, ovisno o danu, a nakon toga se kreće na obuku koja može biti taktičke naravi ili je to gađanje, topografija, hodnje itd. Intenzivno gađanje se provodi svaki dan u trajanju od oko četiri sata." Upitan je li zadovoljan polaznicima zapovjednik je, i sam prošavši tešku obuku kao uvjet ulaska u BSD, uz osmijeh istaknuo: "S polaznicima sam zadovoljan. Dakako, uvijek može biti bolje, ali u načelu sam zadovoljan."

Zelena beretka svečano je uručena 21 kandidatu



I drugi instruktori iskazali su zadovoljstvo mladim kandidatima. "U početku je polaznicima bilo jako teško, sve im je to novo - sve su to stvari koje su prije mogli vidjeti samo na filmovima. No, s vremenom, kako su se uživjeli u sustav i shvatili zadaću, sve im je postalo zanimljivo i uživali su u tome. A pritom je sigurno presudno bilo to što se ovdje odmah, na licu mjesta, vidi njihov učinak," istaknuli su instruktori. Po završetku zahtjevne obuke, uslijedio je za polaznike najsvečaniji čin - dodjela diploma i željno čekanih i s mnogo truda zaslужenih zelenih beretki. Na mjestu provođenja vježbe uspješnim polaznicima su došli čestitati izaslanik načelnika GS OSRH i zapovjednik HKoV-a general pukovnik Mladen Kruljac te zapovjednik BSD-a brigadir Nikola Županić. Obraćajući se sad već pripadnicima BSD-a, general Kruljac je istaknuo kako su ulaskom u ovu postrojbu polaznici postali dio najelitnije postrojbe Oružanih snaga, te kako bi uvijek trebali biti ponosni na to, kao i na činjenicu što će ih u dalnjem usavršavanju obučavati ljudi s iskustvom iz Domovinskog rata. Poželjevši im dobrodošlicu u BSD, njezin je zapovjednik brigadir Županić istaknuo kako je inicijalna faza završena, no ona predstavlja uvod u daljnju profesionalizaciju i obučavanje koje za pripadnike ove postrojbe nikad ne prestaju. Nakon iskrenih čestitki nadređenih i instruktora, polaznici su uz zapaljene baklje izmolili molitvu pripadnika BSD-a te prvi put stavivši na glavu zelenu beretku i službeno postali dijelom elite Oružanih snaga RH. ■

Izaslanstvo saniteta oružanih snaga Republike Austrije u višednevnom posjetu Sanitetskoj upravi GS OS-a

Obostrana želja za suradnjom

Izaslanstvo saniteta oružanih snaga Republike Austrije predvođeno brigadirom Rabitschom Heinzom, načelnikom saniteta Vojnog zapovjedništva Karnten, nedavno je boravilo u višednevnom radnom i prijateljskom posjetu Sanitetskoj upravi GS OS-a i sanitetu OS-a.

Posjet je organiziran kako bi se razmijenila iskustva iz sudjelovanja u međunarodnim operacijama, a razgovaralo se o dosadašnjoj i o budućoj suradnji saniteta oružanih snaga dviju zemalja. Domaćin, načelnik Sanitetske uprave GS OS-a brigadir Marijan Zlatar sa suradnicima sa svojim je austrijskim kolegama razgovarao o mogućnostima suradnje u području podvodne i hiperbarične medicine, provođenju zdravstvenog zbrinjavanja i iskustvima iz misije ISAF, kao i o personalnom ustroju i opremi potrebnoj za pružanje zdravstvene zaštite razine Role 1 i Role 2 LM. Gosti iz Austrije osvrnuli su se na naš prijedlog budućeg ustroja Role 2 sanitetske postrojbe, pa su predstavili svoj ustroj Role 2, što je našim medicinarima bilo vrlo važno jer im ta aktivnost tek predstoji. Naime, Hrvatska bi svoj Role 2 u misiju trebala poslati 2010. ili 2011. godine dokad treba propisati ustroj, sadržaj opreme i definirati sve taktičko-tehničke karakteristike našega Role 2. Razgovaralo se i o izobrazbi i obuci djelatnika saniteta i mogućnostima suradnje na tom području. Gosti iz Austrije naše su izas-

lanstvo upoznali sa svojom zakonskom regulativom o angažiranju pripadnika civilnog zdravstva za potrebe Role 2 u operacijama izvan zemlje.

Austrijskom izaslanstvu predstavljen je sadašnji ustroj Saniteta OSRH-a, kao i buduća ustrojbena rješenja, a uspoređena su i razmijenjena iskustva oko preustroja. Tijekom posjeta Institutu pomorske medicine u Splitu gosti su se upoznali sa sadašnjim i budućim ustrojem IPM-a i djelokrugom rada Instituta. Iskazana je obostrana želja za suradnjom sličnih institucija u Hrvatskoj i Austriji, a razgovaralo se i o mogućnostima potpore IPM-a većom suradnjom u razmjeni iskustava u obuci ronilaca, diverzanta i drugih ronilačkih djelatnosti u OS. Gosti iz Austrije posjetili su i razgledali i Institut zrakoplovne medicine u Zagrebu. Posjet izaslanstva saniteta OS Republike Austrije načelnik Sanitetske uprave brigadir Marijan Zlatar ocjenio je uspješnim. Istaknuo je kako on predstavlja nastavak prijateljske i iskrene suradnje saniteta OS-a dviju zemalja i da takva razmjena iskustava znatno pridonosi povećanju naših sposobnosti, kako u redovitom sanitetskom osiguranju naših djelatnika tako i u pripremama našeg zdravstvenog osoblja za sudjelovanje u mirovnim operacijama na višoj razini.

Leida PARLOV



snimila Mirela DASOVIC

Dan otvorenih vrata 91. zb Zagreb

U 91. zb Zagreb HRZ-a i PZO-a 12. svibnja održan je prvi put Dan otvorenih vrata.

Mnogobrojni posjetitelji, uključujući vojne izaslanike u RH, te veliki broj domaćih i stranih novinara i fotoreportera mogli su uživati u bogatom letačkom programu helikoptera Mi-8MTV-1, gdje je prikazana vježba grupnog letenja i rad s protupožarnim vjedrom, te vježbu grupnog letenja zrakoplova An-32, pilatusa PC-9 i

MiG-21. Sve vježbe dio su redovitog letačkog programa 91. zb Zagreb.

Posjetitelji su imali prigodu i razgledavati taktičko-tehnički zbor (izložbu zrakoplovne tehnike i sredstava), a u stankama polijetanja zrakoplova prikazan je rad službenih pasa Vojne policije i startnodetonažne ekipe.

OJI



snimio I. VITANOVIC

OGLAS

za popunu slobodnih radnih mjesta

Trgovačko društvo Pleter - usluge d.o.o. traži radnike za popunu sljedećih radnih mjesta:

1. kuhar, konobar, prodavač, portir, zaštitar - na neodređeno vrijeme - veći broj izvršitelja
2. čistačica, sobarica, pomoćni radnik - na neodređeno vrijeme - veći broj izvršitelja

Uvjeti za sklapanje ugovora o radu s Društvom:

- sporazumno raskid radnog odnosa s Ministarstvom obrane
- SSS odgovarajućeg smjera za poslove pod brojem 1

Oglas je otvoren do popune svih slobodnih radnih mjesta, a radnike zainteresirane za prelazak u Društvo molimo da svoje podatke pošalju na adresu:

**PLETER-USLUGE d.o.o. za usluge
Čerinina 23, 10000 Zagreb**

Hrvatske OS na vježbi Combined Endeavor 07

Stjecanje znanja i njihova primjena na vlastitim informacijsko-komunikacijskim sustavima

Uz testiranje vlastitih informacijskih sustava i usluga na vježbi, OSRH sudjeluju u testiranju C2 (Command and Control) sustava Marinskog korpusa SAD-a, što je daljnji korak u stjecanju iskustava vezanih uz uporabu složenih vojnih informacijskih sustava. Ovogodišnje sudjelovanje na vježbi važno je i zbog testiranja nove opreme koja se nalazi u OS-u

Napisao i snimio: Damir MIHALJINEC

Godišnja vježba integracije i ispitivanja interoperabilnosti C4 sustava Combined Endeavor, koja se odvija u duhu Partnerstva za mir, usmjerena je unapređenju interoperabilnosti između SAD i NATO/PzM vojnih C4 sustava i opreme procesima dokumentiranja i testiranja tehničkih i proceduralnih rješenja. OSRH svojim Namjenski organiziranim snagama sudjeluju na vježbi s 21 pripadnikom na glavnoj lokaciji u Njemačkoj i izdvojenoj lokaciji u Armeniji te s pet pripadnika u Republici Hrvatskoj.

Tijekom pripremne faze vježbe provedeno je spajanje i programiranje informacijsko-komunikacijskih sustava koji su do-premljeni na vježbalište u Njemačku u tri specijalne kabine veze. Prema definiranim odrednicama planskog procesa, za vježbu



Tijekom pripremne faze vježbe provedeno je spajanje i programiranje informacijsko komunikacijskih sustava

pružanju mrežnih komunikacijskih usluga i u testiranju interoperabilnosti. Posebice je važno testiranje VoIP komunikacijskih mogućnosti i funkcionalnosti taktičkog komutatora u multifunkcionalnim mrežama. Podatkovne mreže dio su komunikacijske osnovice i izgrađene su temeljno uporabom CISCO opreme, a testiranje interoperabilnosti obuhvaća osnovne i napredne mogućnosti opreme, funkcionalnost podatkovnih mreža i primjenu informacijske sigurnosti. Uz testiranje vlastitih informacijskih sus-

tava i usluga na vježbi, OSRH sudjeluju u testiranju C2 (Command and Control) sustava Marinskog korpusa SAD-a, što je daljnji korak u stjecanju iskustava vezanih uz uporabu složenih vojnih informacijskih sustava. Ovogodišnje sudjelovanje na vježbi važno je i za testiranje nove opreme koja se nalazi u OS-u, i to iz područja informacijske sigurnosti, RR uređaja, a novim HF radiouređajem ostvareno je uspješno upravljanje jednom od šest operativnih mreža za prijenos podataka putem HF-a.

Treba istaknuti da se navedene aktivnosti testiranja interoperabilnosti komunikacijsko-informacijskih sustava odvijaju u multinacionalnom okruženju 42 države na glavnoj i izdvojenoj lokaciji vježbe, te da vježba ima globalno značenje povezujući nacije i kontinente. Sudjelovanje na vježbi iznimno je važno za OSRH zbog stjecanja znanja, iskustava i njihove primjene na vlastitim informacijsko-komunikacijskim sustavima. ■



je izgrađena mrežna komunikacijska osnova unutar multinacionalnih brigada, utemeljena na taktičkim i civilnim komutatorima. Hrvatske OS dva komutatora vojne i civilne izvedbe (CPX300 i MD110) sudjeluju u

je izgrađena mrežna komunikacijska osnova unutar multinacionalnih brigada, utemeljena na taktičkim i civilnim komutatorima. Hrvatske OS dva komutatora vojne i civilne izvedbe (CPX300 i MD110) sudjeluju u

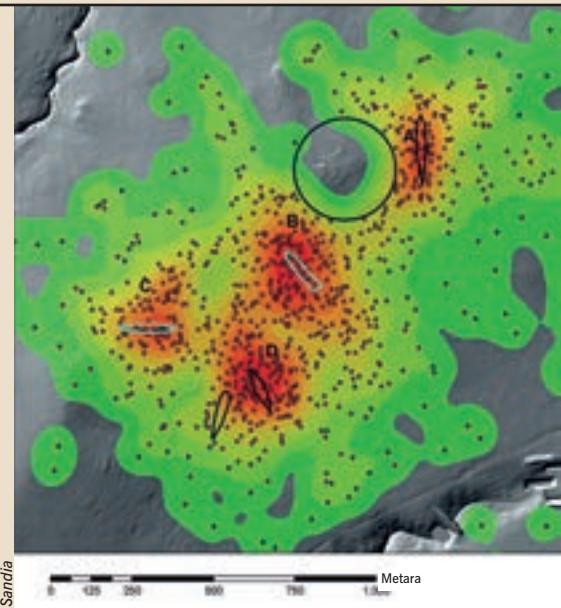
U potrazi za bombama

JEDAN od ozbiljnih globalnih problema je velika količina neeksploiranih sredstava (mina, raketa, projektila, granata) koja ostaje nakon oružanih sukoba i predstavlja prijetnju, često i desetljeća nakon sukoba.

Istraživači američkog nacionalnog laboratorija Sandia zbog toga su pokrenuli istraživački program kako bi razvili što učinkovitiju tehnologiju otkrivanja i lociranja neeksploiranih sredstava. Za probni projekt su uzeli tehnologiju LiDAR (Light Detection And Ranging) koja je sposobna dati topografsku mapu područja u visokoj razlučivosti. Na tako dobivenoj slici treba se koncentrirati na specifične pojave te ih kombinirati s podacima dobivenim drugim raspoloživim tehnologijama.

Istraživači su izabrali dvije komplementarne geofizičke tehnologije - magneto-metar i elektromagnetnu indukciju. Za senzore bazirane na tim tehnologijama razvili su posebnu prikolicu koju vuče terensko vozilo, a razvili su i magnetometar koji se postavlja na helikopter. Te metode ne mogu razlikovati neeksploirano sredstvo od komada običnog metala, ali identificiraju područja s većom koncentracijom metalnih objekata u tlu.

Razvijeni su i posebni programi za obradu podataka prikupljenih raznim senzorima te procjenu prisutnosti neeksploiranih sredstava. Ta-



ko prikupljene i obrađene informacije daju ipak znatno precizniji pogled na određeno područje i omogućavaju lakšu izradu planova za pregled sumnjivih područja.

M. PETROVIĆ

Japan kupuje Raptore?



ONO što je početkom prošle godine bila tek načelna američka spremnost glede prodaje F-22A Raptora svojim saveznicima, tijekom proljeća ove godine počinje poprimati konkretne i službene obrise moguće prve međunarodne prodaje Raptora. Iako od samog početka Izrael pokazuje velik interes za taj avion, od rujna prošle godine Japan je krenuo u snažnu diplomatsku ofenzivu u

smjeru kupnje novog aviona, što je potkraj travnja ove godine urođilo američkim službenim očitovanjem kojim kani razmotriti odobrenje za prodaju aviona.

U pozadini moguće japanske kupnje Raptora više je isprepletenih američkih i japanskih motiva. S američke strane to su prije svega jaki finansijski razlozi, posebice ako se imai na umu ukupna cijena razvoja

aviona i njegova trenutačna jedinična cijena koja se procjenjuje na oko 137 milijuna američkih dolara. Na to je izravno i snažno utjecalo "domaće" korigiranje broja naručenih aviona, koje je višekratno smanjivano sa 700 - 800 aviona na 442, potom je broj američke flote pao na 381 avion, a konačna narudžba iznosi tek 180 aviona. S druge pak strane Japan želi znatno osnažiti i modernizirati svoju flotu borbenih aviona, koju trenutačno čine avioni Mitsubishi F-1, Mitsubishi F-2 (razvijen u suradnji s Lockheed Martinom), F-4EJ Kai i RF-4EJ te licencno proizvedeni F-15J/JD Kaizen. Japan nije u stanju sam proizvesti željeni broj F-2, zbog čega nije u mogućnosti u potpunosti zamijeniti avione F-4EJ Kai i RF-4EJ, a na potrebu za novim avionom utječe i sve izraženije suparništvo s narastajućom kineskom zrakoplovnom industrijom. U takvoj situaciji Sjedinjene Američke Države razmjeraju prodaju F-22EX, koji bi kao izvozna inačica u dosta elemenata bio oslabljen Raptor.

I. SKENDEROVIC

Nadzor zdravlja

NJEMACKI institut Fraunhofer razvio je novu suhu elektrodu koja se može utkati u elastična vlakna od kojih se može načiniti senzorska majica što nadzire zdravstveno stanje onoga tko je odjene. Cijeli koncept istraživači su nazvali "mobilni zdravstveni pomoćnik".

Tehnologija je izvorno načinjena kako bi olakšala život osobama s povиšenim rizikom srčanog udara. Uz pomoć "mobilnog zdravstvenog pomoćnika" njihovo bi se zdravstveno stanje pratilo stalno, čak i kad liječnik nije u blizini. U slučaju

srčanog udara pomoć bi bila znatno brža jer bi liječnici odmah po hitnom prijemu pacijenta mogli provjeriti podatke koje je "pomoćnik" skupio o svojem vlasniku.

Iako je sustav zamišljen za civilnu medicinsku uporabu, gdje će nedvojbeno pomoći bolesnicima, vrlo je vjerojatna i njegova vojna uporaba. Vojnici su tijekom obavljanja zadaća izloženi velikom naporu i smrtonosnim prijetnjama i upravo su idealna ciljna skupina za takvu vrstu nadzorne zdravstvene tehnologije. Tim više što i brojni programi razvoja

Fraunhofer



opreme za vojnika budućnosti predviđaju automatski nadzor zdravstvenog stanja čim takva tehnologija bude komercijalno dostupna. Čini se kako je slavni njemački institut riješio i taj problem, pa uskoro treba očekivati inačice prilagođene vojnicima.

M. PETROVIĆ

Španjolska nabavlja Searchere Mk II

POČETKOM svibnja u španjolskoj javnosti objavljeno je kako je španjolsko ministarstvo obrane sklopilo ugovor s izraelskom tvrkom IAI - MALAT i s konzorcijem kojega čine Indra Sistemas i EADS-CASA za kupnju bespilotnih letjelica Searcher Mk II-J. Vrijednost ugovora, koji bi do rujna 2008. trebao biti u cijelosti realiziran, procjenjuje se na 14,37 milijuna eura. Temeljna namjera kojom se u predmetnoj nabavi vodilo španjolsko ministarstvo obrane je opremanje svojih postrojbi angažiranih u Afganistanu, u sklopu misije ISAF-a.



Bespilotna letjelica Searcher Mk II pripada četvrtoj generaciji bespilotnih sustava. Velikim dijelom temelji se na svom prethodniku - bespilotnoj letjelici Searcher koja pripada trećoj generaciji bespilotnih sustava, a u operativnu uporabu ušla je tijekom 1992. Od nje se razlikuje znatno poboljšanim aerodinamičkim

performansama, snažnijim motorom, poboljšanim i naprednim navigacijskim i komunikacijskim sustavima. Navedenim poboljšanjima znatno se širi opseg zadaća koje Searcher Mk II može obavljati, povećana je nosivost "korisnog" tereta, znatno je povećan operativni radijus letjelice, pa je vidno podignuta razina kvalitete prikupljenih podataka. Ono što posljednjih godina postaje znakovito pri razvoju bespilotnih sustava je kontinuirano povećanje njihovih potencijala. Tako prethodnik Searchera Mk II pripada kategoriji mini bespilotnih letjelica, dok njegov nasljednik dobrim dijelom kombinira tehničko-taktičke odlike i HALE (High Altitude Long Endurance) sustava u pitanju autonomije leta i maksimalnog operativnog vrhunca leta.

Searcher Mk II u inicijalnu operativnu uporabu u izraelskim postrojbama se počinje uvoditi tijekom 1998., a jedan kompletan Searcher Mk II sustav čine četiri bespilotne letjelice, zemaljska upravljačka postaja (s upravljačkim videoterminalom i sustavom za obradu podataka), a svaku letjelicu karakterizira i automatizirani sustav za polijetanje i slijetanje. U odnosu na svog prethodnika Searcher Mk II vizualno se

ne razlikuje samo većim dimenzijama, nego raznim turelama na gornjem i podtrupnom dijelu u koje se može smjestiti širok spektar elektroničkih senzora, TV i IC kamera, laserski označivač, SAR radar i oprema za elektroničko djelovanje, što tu letjelicu čini pogodnom za različite tipove zadaća a posebice za ISR (Inteligence Surveillance Reconnaissance) zadaće.

Ovisno o ukupnoj težini letjelice i "korisnog" tereta, autonomija letjelice u zraku se kreće između 14 i 20 sati, odnosno ukupni dolet se kreće između 250 i 300 km, dok je maksimalni operativni vrhunac leta između 5638 do 6096 m, što je čini pogodnom i za planinska područja putem onih u Afganistanu. Maksimalna težina letjelice na polijetanju iznosi 426 kg (od čega na "korisni" teret otpada 100 kg), duljina trupa je 5,85 m, raspon krila iznosi 8,55 m, dok je jakost Rotaxovog motora 73 KS. Uz Izrael, prvi inozemni kupac Searchera Mk II je Indija koja je prije nekoliko godina kupila 25 letjelica za potrebe nadzora graničnog pojasa prema Pakistanu i Kini, a tijekom proteklih godina svi proizvedeni Searcheri Mk II s uspjehom su "nalejeteli" više od 120 000 sati naleta.

I. SKENDEROVIC

Poboljšani vatrogasnji kamion

AMERIČKA tvrtka Oshkosh Truck Corporation predstavila je novi i inovativni dizajn vatrogasnog kamiona. Vozilo je predstavio odjel Oshkosha Pierce Manufacturing, specijaliziran za vatrogasna vozila. Naziv vozila je PUC - Piercu Ultimete Configuration. PUC dramatično mijenja način na koji se može konfigurirati vatrogasno vozilo. Tako je dio koji inače zauzima najviše mjesta - crpka - preseljen s ubičajenog položaja u sredini vozila ispod kabine za posadu. Tako se dobio znatno više mjesta, povećana je ergonomičnost sustav crijeva i manevrabilnost.

Crpja je dodatno unaprijeđena pa je jednostavnija za uporabu a izbor

sredstva za gašenje obavlja se na jedinstvenom nadzornom ventilu. Veća količina slobodnog prostora omogućava posadi vozila da ponese više potrebne opreme. Cijeli je sustav jednostavniji za održavanje, servis crpke se obavi u samo nekoliko radnih sati jer je pristup crpki mnogo jednostavniji i treba samo podići kabинu i ukloniti križni okvir držača. Cijelo vozilo je zbog smještaja crpke ispod kabine znatno kraće, model



Business Wire

kamiona koji je prikazan kraci je za više od tri metra u odnosu na dužinu koju bi imao da ima standardno postavljenu crpku. Kako je vozilo kraće, povećana mu je upravljivost i prohodnost po skušenom okolišu.

M. PETROVIĆ

Australija unapređuje protupodmorničke kapacitete



PORAST broja podmorničkih kapaciteta u azijsko-pacifičkoj regiji izaziva rastuću zabrinutost u Australiji, koja žurno treba pojačati svoje protupodmorničke kapacitete kako bi odbila moguće prijetnje. Izvješće koje je sastavio australski Institut za stratešku politiku (ASPI - Australian Strategic Policy Institute) potvrđilo je kako australski protupodmornički kapaciteti uvelike zaostaju za svjetskim akvizicijama, jer je sve donedavno većina država u azijsko-pacifičkoj regiji imala svega nekoliko podmornica s ograničenim

mogućnostima. U izvješću je navedeno kako Australija jednostavno ne može očekivati provođenje važnijih vojno-pomorskih operacija u vodama kojima patroliraju podmornice bez veće nadogradnje svojih protupodmorničkih kapaciteta.

Podmornice australiske kraljevske ratne mornarice klase Collins opremljene su na prednjim sonarnim sustavom i čine primarnu protupodmorničku obranu Australije. Izvješće naglašava kako pet fregata klase Adelaide i osam fregata klase Anzac raspolažu sonarima srednje frekvencije čije su sposobnosti otkrivanja podmornica ograničene. I helikopteri australiske mornarice imaju određene nedostatke s obzirom na sonar i naoružanje. Od četiri tipa helikoptera koji se trenutačno nalaze u sastavu australiske mornarice samo je 16 helikoptera tipa Sikorsky S-70B-2 Seahawk opremljeno pouzdanim protupodmorničkim kapacitetima. Različiti tipovi helikoptera onemogućuju izgradnju koherenih helikopterskih

protupodmorničkih kapaciteta, a dodatni problem predstavlja umreženost trenutačnih komunikacijskih sustava potrebnih za koordinirane protupodmorničke operacije. Navodi se kako je potrebno australski program protuzrakoplovog razarača vrijedan šest milijardi australskih dolara nadograditi adekvatnim sonarom kako bi mogao preuzeti ulogu primarne platforme za protupodmorničku borbu.

Australsko ministarstvo napravilo je plan kojem je cilj smanjiti broj tipova mornaričkih helikoptera i dodati još neodređeni opseg nadogradnji i modernizacija za podmornice klase Collins. Nadogradnje i modernizacije mogli bi uključiti ugradnju sonara većeg dometa, moguću ugradnju sonara promjenjive dubine, akustičnih senzora i sustav samoobrane od torpeda na površinske brodove, zatim unaprijediti procesne kapacitete u helikopterima namijenjene protupodmorničkoj borbi a za podmornice klase Collins moguće opremanje novim teškim torpedima i zamjenu borbenog sustava i sonara.

M. PTIĆ GRŽELJ

Modernizacija brzih napadajnih brodova TNC 45

BRODOGRAĐEVNA tvrtka Abu Dhabi Ship Building (ADSB) objavila je kako je okončala modernizaciju borbenog sustava na prvom od šest TNC 45 brzih napadajnih brodova klase Ban Yas za potrebe ratne mornarice Ujedinjenih Arapskih Emirata (UAE). Radovi na brodovima koji se izvode u brodogradilištu Mussafah pod projektom imena Tarif-45 uključuju novi borbeni sustav, modernizaciju postojećeg sustava upravljanja paljbom, poboljšanje rada za motrenje, ugradnju unaprijedenog paketa mjera za elektroničku potporu i uvođenje novog elektrooptičkog sustava za praćenje i nadzor.

Prema izjavama stručnjaka tvrtke ADSB, ovo je prvi program modernizacije navedenog opsega i složenosti koji se izvodi na Bliskom istoku. Svi šest brodova u klasi, duljine 45 metra, širine 7 metara te najveće istisnine 259 tona, izgrađeno je u njemačkom brodogradilištu Lurssen Werft, a u sastav ratne mornarice UAE ušli su u razdoblju od studenog 1980. do rujna 1981. Ista tvrtka je od 1996. do 2000. obavila veliki remont koji je, osim izmjena

gotovo svih glavnih komponenti, uključio i izmjenu dotrajale oplate i konstrukcije trupa. Prvi brod u klasi imena Ban Yas (oznake P155) ujedno je i prvi brod na koji je ugrađena nova oprema, a vraćen je u operativnu uporabu ratne mornarice UAE početkom ove godine.

Središnjica programa modernizacije je zamjena zastarjelog sustava za nadzor naoružanja Philips Elektronikindustrier 9LV 200 Mk 2 novim Saab Systems 9LV Mk 3E CMS (temelji se na istoj tehnologiji koja se upotrebljava na C-TRIS sustavu novih švedskih Visby korveta). Pridruženi 9LV Ceros 200 radar/optronički direktor nadograđen je novim TV, infracrvenim i laserskim modulima, dok je Saabov Microwave Systems Sea Giraffe HC50 G-band radar za motrenje modificiran inkorporiranjem funkcije indikatora pokretne mete. Tvrtka Sagem je isporučila svoj elektroop-



tički višenamjenski sustav i elektrooptički sustav za praćenje i nadzor koje je zamijenio prijašnji Panda optronički direktor. Thalesov DR 3000 sustav mjera za elektronički potporu još je jedna novina u programu modernizacije.

ADSB je potvrđila, iako neodređenu, ulogu tvrtke MBDA koja se odnosi na Exocet oružani sustav. Vrlo je vjerojatno kako će na brze napadajne brodove klase Ban Yas biti ugrađena posljednja inačica Exocet sustava za vertikalno lansiranje projektila MM 40 Block 3.

M. PTIĆ GRŽELJ

JAR i Brazil zajednički kreću u razvoj A-Dartera



NA SAJMU zrakoplovne tehnike Latin American Aerospace and Defence, održanom potkraj travnja u Brazilu, objavljeno je kako južnoafrička tvrtka Denel Dynamics (bivši Kentron) u suradnji s brazilskim ministarstvom obrane kreće u razvoj poboljšane inačice projektila (kratkog dometa) zrak-zrak pete generacije A-Darter. U Južnoj Africi kao i u Brazilu ovom projektu pridaju punu pozornost, jer su njihova ratna zrakoplovstva započela ili im tek predstoji nabava novih suvremenih višenam-

jenskih borbenih aviona četvrte generacije. Tako je Južna Afrika na svom natječaju odabrala švedski Gripen, dok je Brazil odgodio donošenje konačne odluke i kao privremeno rješenje od Francuske kupio rabljene avione Mirage 2000. Nesumnjivo dobit za brazilske oružane snage neće biti samo novi projektil, čije se uvođenje u inicijalnu operativnu uporabu očekuje tijekom 2009., već i projekt razvoja novog projektila podrazumijeva i vrijedan transfer tehnologije u Brazil te strukovnu suradnju

na temelju koje je više brazilskih inženjera već upućeno u Južnu Afriku.

Projektil A-Darter ima infracrveno navođenje, pa će imati mogućnost autonomnog skeniranja područja ispred sebe, što je posebice pogodno u situacijama kad se zahtijeva potpuna radarska "tišina". Glava za samonavođenje ima širok kut pretraživanja, što uz druge tehničke značajke projektila obećava iznimnu agilnost u zraku. Prema temeljnom dizajnu projektil će se integrirati na avion preko LAU-7 potkrilnog adaptera, odnosno preko MIL-STD-1760/1553 sabirnice podataka. Duljina projektila je 2,98m, dijametar 166 mm, raspon krilaca 488 mm, dok je težina 89 kg.

I. SKENDEROVIC

Europske žandarmerijske snage - budućnost vojnih i policijskih aktivnosti u međunarodnim misijama i operacijama

general bojnik Boguslaw PACEK

Dana 17. rujna 2004. u Noordviku u Nizozemskoj potpisani je ugovor o osnivanju Europskih žandarmerijskih snaga (European Gendarmerie Force - EGF). Sporazum je bio rezultat ranije održanog Europskog samita u Nici, čiji je inicijator bila Francuska. Pet zemalja (Francuska, Nizozemska, Italija, Portugal i Španjolska) odlučilo je osnovati međunarodnu postrojbu vojne policije. Sve navedene zemlje imaju policijske postrojbe s vojnim statusom i sposobne su provoditi policijske zadaće u kriznim područjima. One mogu nadograditi lokalne policijske snage ili ih potrebi u potpunosti zamjeniti.

Europske žandarmerijske snage ili Eurogenfor funkcioniraju i kao dobro uvježbane snage za brzi odgovor, sposobne za brzi premještaj u područja gdje se provode mirovne ili stabilizacijske operacije pod vo-

đenjem EU-a, UN-a ili NATO-a. U siječnju 2006. zapovjedništvo EGF-a osnovano je u Vicenzi (Italija). Trenutačno se тамо nalaze posrojba EGF-a pod zapovijedanjem talijanskog generala, zajedno uz predstavnike svih drugih zemalja. Postrojba je u potpunosti popunjena profesionalnim vojnicima. EGF je otvoren za pristup i drugim europskim zemljama.

Predstavnici Poljske i Rumunske bili su pozvani na ceremoniju otvorenja. Članstvo u EGF-u otvoreno je samo za one zemlje koje imaju policijske postrojbe s vojnim statusom (kao što su francuska Nacionalna žandarmerija, talijanski Karabinieri ili španjolska Civilna straža). Uključuju i vojno-poličke postrojbe koje na temelju određenih zakonskih akata imaju ovlasti djelovanja u civilnom sektoru. Obje zemlje,

Poljska i Rumunjska, ispunjavaju te uvjete.

Potencijalno članstvo poljske Vojne žandarmerije (domaći naziv za Vojnu policiju) u EGF-u temelji se na nedavno osnovanim postrojbama Specijalne vojne policije. U posljednje vrijeme radi se na tome da se Poljska uključi u ovu postrojbu. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

General bojnik Boguslaw Pacek je bivši zapovjednik poljske Vojne policije. Njegova vojna karijera trajala je 28 godina, od vojnika do general bojnika, a bio je na raznim dužnostima. Osnovao je postrojbe Specijalne vojne policije u Poljskoj.





Europske obrambene mogućnosti i potrebe (III. dio)

Unatoč najboljim i najrazrađenijim planovima Europa će se sigurno morati suočiti s događajima i krizama, čiji je nastanak, razvoj i posljedice danas nemoguće predvidjeti

Prepričao Srećko RADOVIĆ

U prošlom tekstu pobliže smo opisali dio problema i opasnosti s kojima će se združene europske snage susretati u ekspedičijskim operacijama izvan Europe. Iskustva međunarodnih operacija koje su u tijeku pokazuju da se oslanjanjem isključivo na vojnu snagu ne mogu ostvariti svi ciljevi, prije svega formiranje stabilne demokratske vlasti. S druge strane, bez obzira na to koliko se širok pristup (vojni, politički, ekonomski i sociološki) u nekoj krizi primjenio vojna će komponenta, bar u početku, uvek biti dominantna. Ona bi trebala dovesti do prekida sukoba, pacificacije područja i stvaranja uvjeta za uspostavu demokratske vlasti.

Kao što smo opisali u prijašnjem tekstu, uloga oružanih snaga je u brzom ovladavanju krizom obuhva-

ćenog područja. Brzina ovladavanja ovisit će o mnogim čimbenicima, između ostalog i o tehničkoj opremljenosti protivnika. Jedino sveobuhvatno planiran pristup, koji se neće baviti samo posljedicama već i uzrocima krize, a u sebi će sadržavati dugoročna rješenja, može dovesti do uspješnog okončanja misije. Dobro će planiranje rezultirati i ispravno izbalansiranim snagama i njihovim prikladnim djelovanjem, uz minimalnu, ali još uvijek dostatnu uporabu sile. Tako će se istodobno smanjiti rizici operacije i njezini troškovi, a mogući neuspjesi neće se više moći pripisati samo neadekvatnoj uporabi vojne sile.

Više nego ikada prije do izražaja će doći potreba za dodatnom edukacijom i obukom vojnih osoba koje će sudjelovati u tim operacijama,

s tim da će se podjednaka pozornost morati posvetiti vojnoj obuci i sociološkoj edukaciji (edukacija o kulturološkim i sociološkim obilježjima područja u kojem će se djelovati). Od europske industrije očekuje se da će nastaviti s kontinuiranim razvojem adekvatne tehnološke i proizvodne potpore kako bi se svi ti planovi uopće mogli ostvariti. Kako razvoj novih tehnologija i borbenih sustava traje desetljećima, a iziskuje velika ulaganja novca i vremena (ovdje se misli na radne sate najboljih stručnjaka koji bi mogli razvijati i neke druge, profitabilnije proizvode), važno je ostvariti prisnu vezu industrije i budućih korisnika. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

TCG Heybeliada-nova korveta turske ratne mornarice

Mnoge svjetske mornarice okrenule su se razvoju gabaritno manjih multifunkcionalnih brodova klase korvete koji će moći udovoljiti strogim zahtjevima litoralnog ratovanja. Švedska i njemačka vojna brodogradnja svojim su projektima korveta klase Visby i Braunschweig nametnuli vrlo visoke kriterije koje će ostalim ratnim mornaricama sigurno poslužiti kao uzor koji treba dostići

Igor SPICIJARIĆ

Sjever europskog kontinenta, posebice Baltička regija, profilala se u posljednjih desetak godina u najznačajnije područje razvoja i izgradnje *stealth* multifunkcionalnih ratnih brodova njenjenih borbenim djelovanjima u vrlo zahtjevnim vodama litoralnog područja. To se ponajprije odnosi na ratne mornarice Švedske i SR Njemačke koje su za svoje potrebe konstruirale i uvrstile u svoje flote *stealth* korvete klase Visby i Braunschweig. Osim njih, treba se podsjetiti da se i ponovno probuđena ruska ratna mornarica okrenula razvoju brodova takvog tipa. Sigurno je da i njihov Stereguščij, iako po nešto koncepcijски različit od švedskog i njemačkog konkurenata, pripada svjetskom vrhu rat-

nih brodova takvog tipa i koncepcije. Na istočnoj strani Baltika, u Poljskoj, u tijeku je izgradnja (uz velike probleme - što svakako treba spomenuti i određeno kašnjenje) projekta raketne *stealth* korvete Gawan koja se gradi na bazi modificiranog njemačkog projekta korvete Braunschweig.

Drugi projekt raketne korvete razvija se na jugoistoku europskog kontinenta, uz daleko manje medijske pozornosti. Riječ je o prvom turskom projektu izgradnje suvremenog ratnog broda posljednje generacije, Milgem tj. o akronimu iz turskih riječi Milli Gemi, što znači „nacionalni brod“.

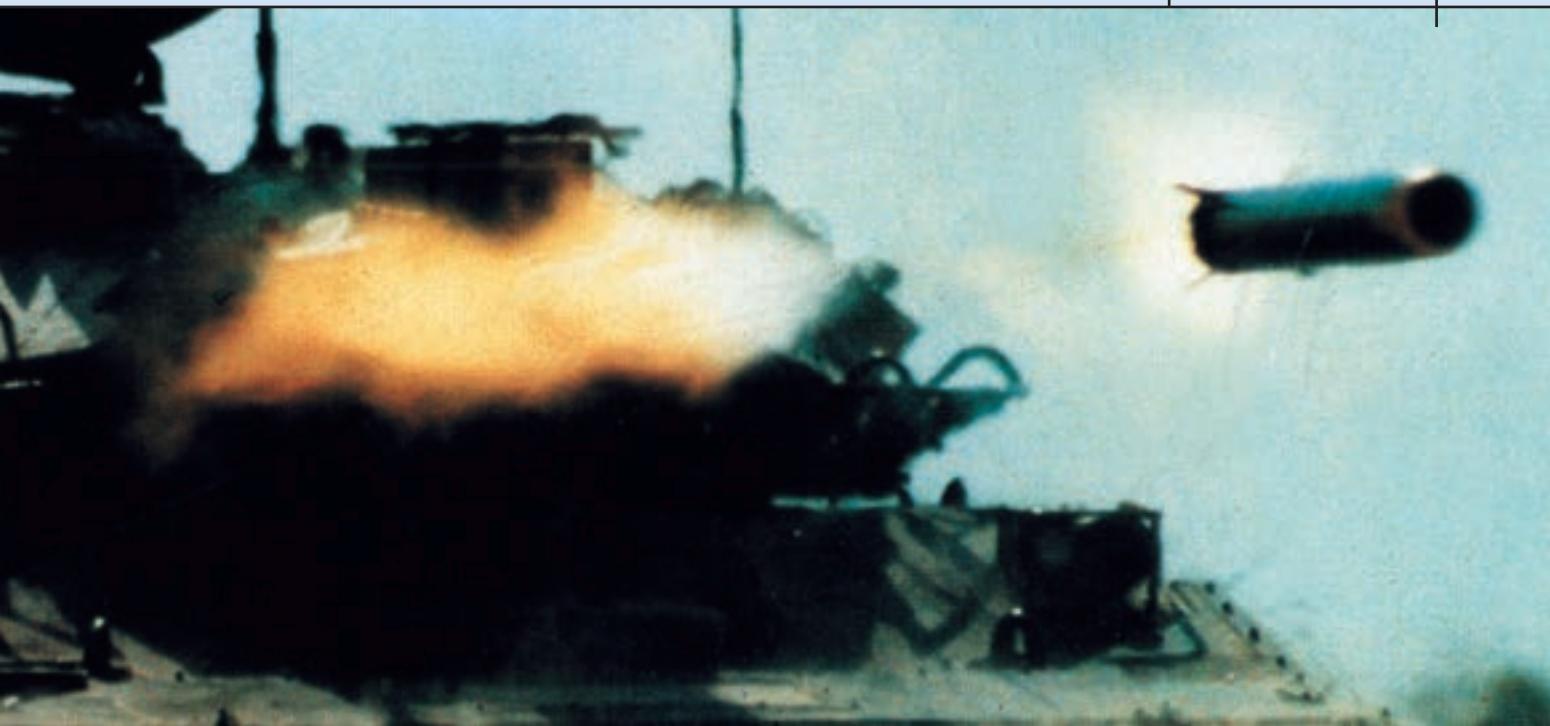
Razvoj projekta Milgem započeo je službeno još 1998. a cilj mu je projektiranje i izgradnja

moderne korvete s velikim postotkom turskog *know-how*, primjenom znanja i sudjelovanja turske industrije. Budući da se u posljednjih petnaestak godina RM Turske u velikoj mjeri oslanjala na kupovinu svojih udarnih plovnih jedinica - fregata u Njemačkoj, i ovaj razvojni program je u početku krenuo uz njemačku pomoć.

Eminentni i svjetski poznat njemački brodograđevni gigant, specijaliziran za gradnju vrhunskih ratnih brodova i podmornica Blohm & Voss inicijalno je ponudio Turskoj transfer tehnologije i izgradnju serije svojih MEKO A-100 korveta na navozima turskih brodogradilišta. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr





Ford M13/MGM-51 Shillelagh

Iako se pokazao kao veliki promašaj, Shillelagh je svoje mjesto u povijesti osigurao time što je bio prvi vođeni protutenkovski projektil namijenjen lansiranju iz topa koji je uspio ući u operativnu uporabu

Tomo JANJČEVIĆ

Tijekom pedesetih godina prošlog stoljeća elektronika je dovoljno napredovala u pouzdanosti i kompatibilnosti da su se mogli pokrenuti programi razvoja vođenih projektila različitih namjena. Nakon što su prvi pokušaji, tek djelomično uspješni, napravljeni u razvoju vođenih projektila zrak-zrak na red su došli i projektili drugih namjena. Iako su se mnoge države upustile u te zahtjevne programe, prednjačili su američka vojska i tamošnja industrija.

Početkom pedesetih godina prošlog stoljeća započeo je rad na američkom protutenkovskom vođenom projektilu Dart. Bio je to veliki podzvučni projektil vođen žicom. Zbog svoje veličine (naročito zbog prevelikog raspona krila) pokazao se neuporabljivim, pa je 1958. obustavljen njegov razvoj i ukinuti svi planovi nabave. Unatoč tom neuspjehu američka kopnena vojska nastavila je razvoj svojih protuten-

kovskih vođenih projektila, jer su još od 1950. intenzivno tragali za oružjem koje će im omogućiti učinkovito uništavanje desetak tisuća sovjetskih tenkova i donijeti prevagu na europskom bojištu.

U tom traganju za revolucionarnim protutenkovskim oružjem 1958. je odobren program Combat Vehicle Weapon System, namijenjen razvoju novog oklopног vozila koje će ujediniti malu masu, izvrsnu pokretljivost i dotad neviđene mogućnosti protutenkovske borbe. Rezultat programa bio je laki tenk M551 Sheridan čiji su razvoj i operativna uporaba detaljno opisani u Hrvatskom vojniku broj 132. U početku razvoja novog lakog tenka javio se problem kako u vozilo, čija masa nije smjela biti veća od 17 tona, "upakirati" top čija će ubojita moć biti na razini tadašnjih tenkovskih topova kalibra 105 mm. Kao rješenje ponuđen je top/lanser projektila M81 kalibra 152 mm.

M81 je imao veliki kalibr ali vrlo kratku cijev, pa je granate ispaljivao vrlo malom početnom brzinom, nedovoljnom za ozbiljniju borbu protiv tenkova. Kako bi se riješio taj problem i novom tenku dala mogućnost uništavanja svih poznatih i budućih sovjetskih tenkova, paralelno s razvojem topa pokrenut je i razvoj protuoklopnih vođenih projektila malog, srednjeg i velikog dometa koji su se trebali lansirati iz cijevi topa. To je bila potpuno nova, revolucionarna ideja koja je od projektanata zahtijevala da do krajnosti iskoriste sve mogućnosti tada dostupnih tehnologija, pa čak i da naprave pokoji korak dalje. Američka se vojska nadala da će im to revolucionarno oružje omogućiti prevlast na bojišnicama bar tijekom šezdesetih i sedamdesetih godina prošlog stoljeća. ■

Tekst u cijelosti pročitajte na:
www.hrvatski-vojnik.hr

David Beatty: grof na čelu mornarice

Admiral Beatty je s 29 godina postao najmlađim kapetanom u povijesti Kraljevske mornarice, jer se inače kapetanom postajalo tek u 43. godini. Već s 39 godina je, osim legendarnog Nelsona, bio i najmlađi admiral...

Hrvoje STRUKIĆ

Britanski admirал с титулом I. гроф од Сјеверног мора и Бронксбја Давид Бетти рођен је 17. сiječња 1871. у Нантвичу.

Sudjelovao је 1896. године у гушењу устанка у Судану, где је током бојних дјелovanja у Картумској експедицији био замјеник заповједника лорда Кичнереа. Прво заповједништво добио је 1897. на разрачу HMS Ranger. За заповједника флотиле топовњача на Нилу био је промакнут 1898. године, па је с 27 година био најмлађи заповједник сличне постroјbe.

U vrijeme Bokserskog ustanka u Kini 1900. godine bio је други заповједnik bojnog broda HMS Barfleur. U bici kod Тientsina zapovijedao је desantnim odredom britanske ratne mornarice, а ту је и два puta ранjen. Zbog svega је bio odlikovan и добио промaknuće u čin kapetana. Tako је David Beatty s 29 година постао најmlađim kapetanom u povijesti Kraljevske mornarice, jer se

inače kapetanom postajalo tek u 43. godini.

Iste godine оženio сe bogatom наслједничком Ethel Tree, чијe je bogatstvo Davidu осигурало neovisnost u službi као и u životu, jer му је supruга kupila jahtu na paru, kuće u Londonu i imanje. Supružnici су често večerali i s Njegovim Veličanstvom.

Tijekom mirnodopskog razdoblja, Beatty је od 1900. do 1902. bio kapetan HMS Duke of Wellington i razarača HMS Juno, od 1903. do 1904. kapetan HMS Arrogant, a od 1904. do 1905. HMS Suffolk. Godine 1908. постaje kapetanom bojnog broda HMS Queen.

Sa само 39. godina, 1. сiječња 1910. промакнут је u čin kontraadmirala па је, осим H. Nelsona, bio најmlađi admiral u povijesti Kraljevske mornarice.

U I. svjetskom ratu admirал Beatty заповиједа eskadronom bojnih krs-таша i iskazuje se u boju u Helgolanskom zaljevu 28. kolovoza 1914. gdje je, koristeći se slabom vidljivošću, pritekao u pomoć ugroženim britanskim lakim snagama u blizini njemačkih baza, izveo odlučujuće udare i potopio dvije njemačke krsтарице.

U boju kod Dogger Banka koji se vodio 24. siječnja 1915. između dijelova britanske Velike flote (snage sedam krstarica i 34 razarača) i njemačke Flote otvorenog mora (snage tri bojna i jednog oklopнog krstaša, četiri krstarice i 18 razarača kojima je заповиједао admirал Franz Hipper), admirал Beatty sudjelovao је s

eskadrom od pet bojnih krstaša. Poslije uspostavljanja kontakta brodovi admirala Beattyja paralelnim kursom energično su pratili njemački divizion bojnih krstaša. Boj se vodio bočnim plutonima s razdaljine od 14 500 m do 16 500 m. Prvi hici ispaljeni su s Beattyjevog admiralskog bojnog krstaša Lion u 9 sati i 52 minute, a sve je završilo obustavom paljbe admirala Hippera u 12 sati i 16 minuta. Britanci su u toj bici postigli taktički uspjeh, a nakon nje Nijemci su svoje brodove počeli djelotvornije pregradivati.

U bici kod Jyllanda, Beatty je bio

Kad je 1916. Jellicoe bio promaknut u Prvog pomorskog lorda, admirala Beatty mu je bio zamjenik i od 29. studenoga 1916. zapovijedao je Velikom flotom.

Vrhunac karijere trajao je od 1919. do 1927. godine, kad je bio Prvi pomorski lord Admiraliteta. Tada dobiva i plemićki naslov grofa, 1st Earl Beatty, koji pridružuje ostalima, Viscount Borodale and Baron Beatty of North Sea and Brocksby.

Sir David Beatty umro je 11. ožujka 1936.

Beatty je bio sposoban, inteligen-tan i dobar voda i zapovjednik, ali način njegovog života, koji se odražavao čak i u načinu nošenja odore, spriječio ga je da dostigne razinu Jellicoea, glavnog lika prošle epizode našeg podlistka.

Kao zapovjednik je bio agresivan i očekivao je da njegovi podčinjeni daju

sve od sebe, iako im je dopuštao dje-lovanja bez njegovih zapovijedi.

Tijekom rata admirala Beatty i njegova supruga trudili su se i narodu osigurati normalan život, pa su u svojoj kući pokrenuli i kazalište, a organizirali su i bolnicu koja je i kasnije ostala bolnicom za pomorce.

Po admiralu Beattyu nazvan je i kraljevski bojni brod koji je do tada nosio ime King George V. Brod kasnije opet mijenja ime u HMS Howe. ■

zapovjednik Izvidničkih snaga, Scouting Force, britanske Velike flote u čijem sastavu su se nalazila četiri bojna broda, šest bojnih krstaša, 14 lakih krstarica, 27 razarača i jedan nosač hidroaviona. U toj bici admirala se uporno borio i, bez obzira na teške gubitke, uspio navući njemačku Flotu otvorenoga mora pod udar britanske Velike flote. Iako je izgubio dva broda, bitka kod Jyllanda bila je prekretnica u njegovoj karijeri.

Prizor iz bitke kod Helligoland Bighta: britanski mornari promatraju tonjenje njemačkog broda SMS Mainz



Churchill u vrijeme I. svjetskog rata

Beatty i Churchill

Ubrzo pošto je postao admirala Beattyju je ponuđeno mjesto drugog zapovjednika Atlantske flote, ali je odbio tu počast jer nije želio napustiti udobnosti svoga načina života. Njegova odluka nepovoljno je primljena u Admiralitetu. Karijeru mu je spasio Prvi lord Admiraliteta Winston Churchill koji ga je 1912. godine poslao na Nil, gdje je Beatty kao zapovjednik 21. lancerske sudjelovao u bici kod Omdurmana u kojoj je bio i Churchill.

Pri prvom osobnom susretu Churchill je rekao Beattyu: Činite mi se premladim da biste bili admirala, a Beatty mu je odgovorio, A vi se meni činite premladim da biste bili Prvi lord. Ovaj odgovor se sudio Churchillu i otada, je ionako munje-vita, Beattyjeva karijera krenula još bržim tijekom.

U blizini Nelsona

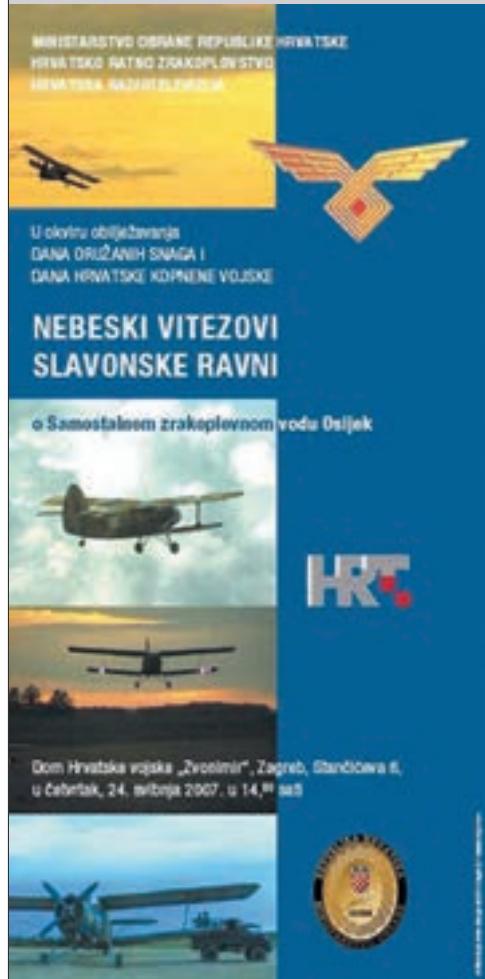
U Londonu na Trafalgar Squareu postavljena je bista admirala Beattyja, uz biste admirala Jellicoea i admirala Andrewra Cunninghama, admirala Flote u II. svjetskom ratu. Na taj način je uspomena na velike britanske admirale dva svjetska rata dobila počasno mjesto u blizini velikog uzora svih tamošnjih pomoraca, Horatia Nelsona.

Trafalgar Square noću



Nebeski vitezovi slavonske ravni

- hrvatski dokumentarni film
- trajanje: 30 minuta
- produkcija: Dokumentarni program Hrvatske radio-televizije
- scenarij i režija: Vladimir Brnardić



U četvrtak, 24. svibnja u Domu Hrvatske vojske "Zvonimir" u Zagrebu održat će se svečana projekcija najnovijeg dokumentarca o Domovinskom ratu. Dokumentarni film *Nebeski vitezovi slavonske ravni* temelji se na dosad neemitiranom materijalu, koji je 1992. za potrebe nikad realiziranog filma o Hrvatskom ratnom zrakoplovstvu snimila filmska ekipa Odjela IPD-a HRT-a i PZO-a sastavljena od nekadašnjih pripadnika Satnije hrvatskih umjetnika. Autor tog zanimljivog dokumentarca Vladimir Brnardić, novinar HRT-a i suradnik *Hrvatskog vojnika*, tu je filmsku sirovinu pronašao u televizijskoj arhivi, pa je poslije petnaest godina pomoću svojih snimaka zaokružio priču o skupini entuzijasta i vremenu kad su takvi ljudi stvarali hrvatsku državu. Na početku rata Hrvatska nije imala ustrojeno ratno zrakoplovstvo, pa su sami

branitelji osnivali prve zrakoplovne postrojbe. Isprva su obavljali izvidničke, a poslije i borbene zadaće. Među najaktivnijima bio je Samostalni zrakoplovni vod u Operativnoj zoni Osijek, osnovan 8. listopada 1991. Vod je djelovao s improviziranih uzletišta u okolini Đakova pomoću nekoliko malih sportskih zrakoplova i velikih ali sporih poljoprivrednih aviona An-2, prvo bitno namijenjenih prijevozu ranjenika. Ti su zrakoplovi u početku u sanducima s padobranom izbacivali pomoć opkoljenom Vukovaru. Zatim su dosjetljivi oružari od plinskih boca napuđenih eksplozivom počeli izradavati takozvane bojler-bombe, pa je na neprijateljske položaje padaо i smrtonosni teret. Borbene aktivnosti osječkog voda imale su itekako važne moralno-psihološke, pa i materijalne učinke. Jugo-vojska je uskoro počela respektirati neočekivanu pogibelj iz zraka koju, unatoč tehničkoj nadmoći, nije mogla zaustaviti. Zbog toga je u blizinu bojišnice dopremljena raketa pukovnija iz Srbije, naoružana najmodernijim protuzrakoplovnim raketnim sustavom KUB-M SA-6. Pokušavajući oboriti hrvatske zrakoplovce ispalili su 16 raket, od kojih su neke pale čak i u susjednu Mađarsku. Ipak, jedna raka pogodila je cilj - 2. prosinca 1991. iznad Otoka pokraj Vinkovaca pogoden je An-2 u kojem su poginuli osnivač voda Marko Živković i drugi pilot Mirko Vukušić te padobranci Ante Plazibat i Rade Griva. U tim okolnostima vod je morao prestati s borbenim djelovanjima. Do tada su, u nešto manje od dva mjeseca, hrabri hrvatski letači obavili 35 borbenih letova tijekom kojih je izbačeno 68 bombi i 17 sanduka s dvije tone pomoći za Vukovar. Vod je ponovno kratko reaktiviran 1993. za prijevoz ranjenika iz Slavonije u Zagreb. No, tada su već dočarale osječke dvokrilce zamijenili suvremeni borbeni zrakoplovi Hrvatskoga ratnog zrakoplovstva...

Najveća vrijednost ovoga filma jest njegova svježina. Kadrovi snimljeni prije petnaest godina izgledaju kao da su snimljeni jučer. Još jači je dojam kako riječi što ih izgovaraju ti ljudi zvuče iskreno i svevremeno, svejedno jesu li izgovorene tada, danas ili za pedeset godina. U trideset minuta, u solidnom ritmu i bez ideološke opterećenosti i mržnje, *Nebeski vitezovi* svjedoče o posvećenosti cilju i ludoj hrabrosti, ma koliko misija nemoguća izgledala. Pripadnici Samostalnog zrakoplovnog voda Osijek, kao i tvorci ovog filma, mogu se ponositi onim što su napravili.

Leon RIZMAUL

Lurdska akcija za jedinstvo svijeta

Tijekom povijesti prohujalo je Zemljom mnogo utopija o pravdom i mirom ujedinjenu svijetu. Neki pokreti bili su toliko revolucionarni da su svijet poharali, uvjeravajući ga da je to za njegovo dobro i čineći to čak "u ime naroda". Ta čežnja za jedinstvom je izvorno ljudska, i zato ju je lako zlorabiti. Stoga su i diktatori XX. st. olako govorili o novom svjetskom poretku. Kao što je "jednakost" Francuske revolucije završila krvlju mnogih iskrenih sanjara o svijetu bratstva i slobode. Isus je taj ideal zamišljaо drukčije. Umrijevši za njih, molio je za jedinstvo svojih učenika i onih koji će na njihovu riječ povjerovati u Njega. Kršćanstvo je svojevrstan globalni lobi trajno angažiran za jedinstva cijeloga čovječanstva i zato je Crkva neprestano zauzeta u toj misiji. Među brojnim akcijama posebno se ističe Međunarodno vojno hodočašće u Lourdes. U tome je svetištu, možda kao niggdje drugdje, snažno uočljiva jednodušna angažiranost i sloga u molitvi za jedinstvo i mir. "Atmosferu" pojačava što su u toj lurdskoj "mirovnoj operaciji" na pravoj crti angažirani vojnici katoličke sastavnice "kršćanskih oružanih snaga". I ove je godine tome svoj golem doprinos, kao ravnopravan partner najvećim silama svijeta, ponovno dao hrvatski hodočasnici kontingenat. Opće je bilo uočljivo kako, tamo gdje Crkva organizira neki globalni summit ili akciju, Hrvati ne stoje u "čekanici" kako bi obavili neke posebne "pristupne pregovore" za ulazak u "Katoličku asocijaciju". Možda zato niggdje kao u Lourdesu nije tako drastično uočljiva razlika između kršćanske i tzv. političke Europe. Uronjeni u zajedničku molitvu za jedinstvo hodočasnici su opće doživjeli kako - čak i tamo gdje nas politika razdvaja i među ljudima produbljuje rovove - vjera spaja, nadilazi razlike i gradi mostove.

Andelko KAĆUNKO



19. svibnja 1961.

Raketa na Veneru



Daleki svjetovi našeg **Sunčevog sustava** još uvijek su velika nepoznаница i pobuduju istraživačku groznicu znanstvenika diljem svijeta. Sad već daleke **1961.** prva je letjelica izrađena ljudskom rukom stigla do nekog drugog planeta. Bila je to sovjetska letjelica **Venera 1**. Istina, proletjela je poput projektila pokraj **Venere** i nije poslala nikakve podatke o **Zemlji** najbližem susjedu u Sunčevu sustavu. Tim letom poremećena je djevičanska nedodirljivost svemira i otvorena su vrata istraživačima nepoznatih svjetova. Kasniji letovi iz sovjetskog ciklusa **Venera** ili američkih **Mariner** i **Magellan** pokazali su nam znatno više o Veneri, ali rezultati su ostali zanimljivi samo znanstvenicima. Široki slojevi doživjeli su razočaranje što se od toliko opjevanih Venerinih draži i ljepote nije moglo vidjeti ništa osim bezlične šarene lopte. Venera je planet po svojim fizičkim dimenzijama u Sunčevu sustavu najsličniji Zemlji, ali se o njemu malo znalo zbog površine skrivene atmosferom deset puta gušćom od Zemljine. No, visoka temperatura od oko 400 stupnjeva Celzija, jednaka na dnevnoj i noćnoj strani planeta, umanjuje mogućnost postojanja života. Zna se samo da je njezina površina vrela, suha pustinja!

20. svibnja 1520.

Poginuo ban Berislavić

Petar Berislavić rođen je u **Trogiru** negdje oko **1450.** godine. Kao mladić je napustio **Dalmaciju** i postao svećenikom u **Ugarskoj**. U to vrijeme nije bilo čudno da bansku dužnost obnaša svećenik, tim više što je turska opasnost s istoka došla na hrvatske granice. Berislavić se, postavši banom, u potpunosti posvetio borbama protiv **Turaka**, učvršćivanju obrambene granice **Ugarskog kraljevstva** i povremenim upadima u **Bosnu**. Čim je **1513.** preuzeo bansku čast, Berislavić se odmah okomio na turske haračlige koji su robili između **Une** i **Kupe**. Najpoznatiju pobjedu nad Turcima je ostvario iste godine kod **Dubice**. Proslavila ga je diljem **Europe**, sam papa mu je darovao mač, a **Hrvatsku** nazvao **predzidem kršćanstva**. Među ostalim uspjesima, obranio je i **Jajčaku banovinu**, ali bez veće pomoći ugarskog plemstva ili ostalih europskih kršćanskih vitezova nije mogao zaustaviti osmanlijsku vojsku predvođenu neustrašivim janjičarima. Bila je to neravnopravna borba. Godine **1520.** Turci su provalili u **Krbavu**, a Berislavić je pohrlio s 300 junaka kako bi razbio turski odred od 800 vojnika. Akcija je bila uspješna, ali na povratku, 20. svibnja 1520., ban je upao u tursku zasjedu kod **Vražje Gore**, blizu **Korenice** i poginuo.



Leon RIZMAUL

WEB INFO

<http://www.pentagonchannel.mil>



Tlevizijske postaje namijenjene ponajprije pripadnicima oružanih snaga neke države nisu novost u svijetu, no takvim načinom informiranja, ali i promidžbom ne koriste se mnoge države. **SAD** jer, kao vodeća vojna sila, razvila nekoliko vojnih TV postaja, a jedna od njih je i **postaja Pentagona** koja informatički ujedinjuje sve ostale. Web stranica **Pentagon Channela** zapravo je tek puka reklama postaje na kojoj se mahom mogu pronaći svima nam znani TV vodiči, opisi određenih emisija i njihove najave. No, istodobno na siteu postoje i vijesti koje po ritmu objavljivanja, vrijednosti i položaje na stranici mogu dobiti epitet ekskluzivnih. S obzirom na to da je Pentagon na izvoru informacija to i nije čudno. Stranica je grafički dobro postavljena, ali velik broj *flasheva* može malo usporiti učitavanje. Naravno, kako bi posjetitelji mogli vidjeti sve elemente sitea moraju imati uploadane nove flasheve. Unatoč svemu, Pentagon Channel može biti predložak kako bi u idealnim uvjetima trebala funkcionirati vojna TV postaja, a njegov web kako bi trebala izgledati logistika.

Neven MILADIN

KVIZ

pripremio D. VLAVOVIĆ

1. Ovogodišnje međunarodno vojno hodočašće u Lourdes bilo je:

- A 47.
- B 48.
- C 49.



2. Hrvatska vojska je dosad sudjelovala u:

- A 15 hodočašća
- B 14 hodočašća
- C 13 hodočašća



3. Lourdes se nalazi u:

- A Španjolskoj
- B Francuskoj
- C Italiji



4. Gospa se u Lourdesu ukazala:

- A Bernardici
- B Luciji
- C Hijacinti



5. Djevojčici kojoj se ukazala Gospa je rekla:

- A "Ja sam Bezgrešno Začeće"
- B "Ja sam Kraljica Mira"
- C "Ja sam Isusova Majka"

Rešenje: 1c 2a, 3b, 4b, 5a

KROKO INTERNATIONAL

proizvodnja vojne i policijske opreme

- RAZVOJ
- DIZAJN
- PROIZVODNJA
- DISTRIBUCIJA



KROKO INTERNATIONAL d.o.o.

Kučićnjanska 8, 10000 Zagreb, Croatia
UIT number: 1558340, NATO CAGE CODE: A00AB
tel: +385 1 3772777, fax: +385 1 3730751
info@kroko.hr

www.kroko.hr